EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA. CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES . 4 pessetes trimestre. PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

ANY IV — Barcelona, dimecres 4 de desembre de 1907 — NÚM. 657

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA. CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestre. BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes | Cts. 5

Don Joaquim Costa y Tosas

Metge Homeòpata.—President de l'Academia Mèdic-Homeopàtica
Morí el dia 31 d'octubre darrer
Havent rebut els Auxilis Espirituals
(E. P. D.)

Els seus cosins (presents y ausents), marmessors testamentaris y l'Academia Mèdic-Homeopàtica, preguen als amics y coneguts el tinguin present en llurs oracions, y se servexin assistir a les misses que en sufragi de la seva ànima se celebraran dijous, dia 5 del corrent, de dèu a dotze del matí, a la iglesia de la Purísima Concepció, favor per qual quedaran altament agraits.

El dol se dona per despedit — No's convida particularment

MOYA.-CORTS, 642 — Objectes d'art pera regals de Nadal. Especialitat pera bodes y bateigs.

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C. Ronda Sant Pere 8

CAFEOL — Cura el ventrell, l'estreniment y les seves conseqüencies. 15 anys d'èxit. — Farmacia López. — Gracia (Barcelona) y a totes les farmacies.

SE DESITJA LLOGAR UN MAGATZEM pera instalarhi una tipografia. Ha de midir de 200 a 300 metres quadrats, y estar situat en punt cèntric. Ofertes per correu. Apartat núm. 358.

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París, de la Santa Creu y Agr. del Clínic. Vies urinaries. (Ronyó, Bufeta, Pròstata, etc., Bruc, núm. 6, pral. (Entre Trafalgar y Ronda). De 11 a 12 y 3 a 6. *Dies festius, de 10 a 11.*

MARCA REGISTRADA
Material Fotogràfic
RIBA, S. en C.
PLAQUES ILFORD SPECIAL RAPID
Especials pera exposicions rapidíssimes en el taller, temps núvol, y instantànies.
PLAQUES ILFORD MONARCH
La placa més ràpida del món, molt fina y de resultats vigorosos
Ultima novetat **VERASCOP RICHARD**
MODEL 1907
El Taxiphote Richard Stereo-classificador y distribuidor automàtic. MODEL 1907
Plassa Catalunya, 20 • Barcelona

El Dr. Vendrell *Professor de Massatge a la Facultat de Medecina de Barcelona*, ha trasladat son domicili y consultori a la Rda. Sant Pere, 4, primer.

Un medicament que cura

Les Píldores Pink y els dolors d'estòmac

Molt sensible es saber que hi ha persones que estan sofrint desde fa anys, quan de molt temps enrera podrien haverse curat ab les Píldores Pink. Que la malaltia sigui antiga y arrelada o recent y lleu, sempre les Píldores Pink són el remei que cura.

Don Joan Gutiérrez, carrer de l'Aigua, número 38, Málaga, venia patint de l'estòmac ja feia temps: les Píldores Pink l'han curat en breu espai.

Senyor don Joan Gutiérrez
(Cl. El Louvre, Málaga.)

«Molt y per llarg temps he sofert del estòmac — escriu. — Les meves digestions eren molt penoses. No tenia gana y ademés procurava menjar lo menos possible, puix sabia que les hores de digestió anaven a convertirse pera mi en hores de torment. Ab tal règim havia arribat a debilitarme en gran manera y estava tant anèmic que ja no podia ocuparme en mon treball. Vaig seguir diversos tractaments, però únicament les Píldores Pink han arribat a curarme. Tant aviat com vaig pendre les Píldores Pink millorà'l meu estòmac: desseguida vaig digerir millor y vaig recuperar la gana. Ara ja estic curat per complet: no pateixo més y he recuperat les forses.»

Les Píldores Pink són el remei sobirà pera restablir en els organismes alterats l'equilibri del bon funcionament: visiten totes les parts de l'organisme y fan tot quant es precís pera sa bona conservació: enriqueixen la sang, tonifiquen els nirvis, desperten la gana, infondeixen forses, favoreixen la digestió y estimulen el funcionament dels orgues eliminadors, fetge, ronyons, intestins. Són meravelloses contra l'anemia, clorosi, debilitat general, neurastenia, agotament nirviós, mal de cap, neuralgies.

Les Píldores Pink se troben de venda a totes les farmacies al preu de quatre pessetes la caixa, o vintiuna pessetes les sis caixes.

Carta de Madrid

Al discutirse en la sessió del Congrés l'article sisè de la llei d'armaments marítims, els nostres parlamentaris ens obsequiaren ab una nova tanda de discursos de retòrica patriotera. Ja ho diu el ditxo: *nunca segundas partes fueron buenas*, y en la sessió de dissabte quedà plenament confirmat. L'actitut den Maura, Moret y Canalejas fou *menos gallarda*. El dia 27 els discursos foren incendiaris, prenyats de menasses pera'l que gosés posarse al davant nostre. «Al del que intenti penetrar en les terres compreses entre'l Mulula y la badia de Tànger!» deia en Maura. Y en Canalejas y en Moret tingueren frases terribles pera'ls infelissos que'ns volguessin plantar cara o fernos el més petit tort. Aquells *arrestos*, repeteixo, han minvat forsa en l'intermitg d'una sessió a l'altra; el temps y la calma són els millors sedants pels nirvis excitats, així es que al discutirse l'article sisè, les actituts bèliques del primer dia quedaren molt minvades; ningú parlà en tò de menassa, contentantse en manifestar una perfecta unanimitat en que necessitavem una esquadra pera defensarnos de possibles, encara que improbables, agressions de l'exterior. Y els doscents milions de pessetes foren votats per tots els diputats presents a la Cambra, ab la sola y honrosa excepció dels solidaris y integristes.

Y dic honrosa excepció, perquè quan d'aquí a no gaire temps s'hagi apaibagat l'excitació sentimental y neuròtica de aquests dies y s'hagi vist que'ls 200 milions votats pera crèdits extraordinaris pera la Marina, no han garantit més de lo que pugui estarho avui la nostra integritat del territori, ni el domini sobre'l mar en que hi tenim possessions y interessos, allavors serà ben honrós pera'ls diputats catalans el que son nom figuri en els que van votar contra una llei que exigeix un sacrifici estèril al poble.

Ni Anglaterra, ni Alemanya, ni els Estats Units, ni Fransa, són nacions fortes pel fet de tenir bones esquadres de combat; aquestes són un producte de la seva forsa. Espanya no serà ni més poderosa ni més dèbil per tenir uns quants corassats o deixar de tenirlos, mentres no estigui en condicions econòmiques de cultura y d'avens industrial, pera construirlos, adobarlos y dirigirlos ab el personal tècnic necessari pera usar bé y oportunament els moderns enginys de guerra. Mentres la *vara de medir* no dugui recursos suficients a l'Estat pera que aquest pugui atendre als serveis que deuria prestar y no presta y les grans fundicions y tallers de maquinaria no produeixin màquines perfectes y personal apte, pesi al senyor Moret y a tots els estatistes madrilenys, el resultat de totes les lluites que l'incapacitat dels polítics o nostra dissort puguin portarnos, està descomptat per endavant. Les *varas de medir*, anglesa o alemanya, ens midaran les costelles, deixant per llarg temps senyals imborrables del seu contacte.

Y deu consignarse en pro dels prohoms del centralisme que no tot lo que diuen es pera afalagar a les masses indoctes; es indubtable que pequen per aquest costat, però es també cert y positiu que creuen de bona fe molt de lo que diuen, y que quan menys ho senten. Quan en Canalejas deia en mitg dels aplaudiments de tota la Cambra, que ell, posat en el conflicte de votar una quantitat que servís pera la cultura espanyola o l'honor, se decidiria per l'honor, ho deia de bona fe, sentintho, perquè en Canalejas té de l'honor el concepte que'n podriem dir calderonià, cavalleresc, que respon al d'una gran part o potser la majoria d'Espanya y ab el qual la pallissa es matemàticament segura.

Y està clar, no hi ha manera d'entendrens. Pera un anglès o alemany l'esquadra serveix pera assegurar l'integritat del territori nacional, en primer terme, y pera defensar a l'Africa o allí ont convingui els interessos de la *vara de medir*. Pera'ls nostres polítics n'hi ha prou ab enfonsarse com a Santiago y a Cavite. Tant se val que en la construcció dels vaixells s'hagin comès horrors com en el creuer «Cataluña», que l'administració sigui detestable, que quan arriba l'hora no hi hagi ni municions, ni armes, ni res. La qüestió es cobrir les apariencies y morir valentment en la batalla. Ben segur que es únic en el món aquest concepte tràgicament pessimista de l'honor, que no serveix més que pera obtenir glorioses derrotes; però està aferrat de tal modo en l'ànima castellana, que es perfectament inútil tot intent d'arrancarlo. Davant d'ell tot són egoismes, fins la victoria ho es. Que es que tenim de matar gent y guanyar batalles a l'Africa pera afavorir l'egoisme dels fabricants y comerciants? Això es cosa petita, insignificant; les batalles deuen donarse y perdres gloriosament per aquest sentiment d'honor que es tant enlairat y metafísic, que únicament està a l'alcans dels nostres Mauras y Cañalejas, dels buròcrates y dels bons patriotes del Ferrol, Cartagena y San Fernando, que modestament en viuen.

La sobtada sortida den Maura cap a Bilbao, que's mantingué en la més gran reserva y que després s'ha volgut justificar dient que era motivada pel desitg de veure a una filla seva, en qual cas no venia pas a tom el misteri, se diu que ha estat pera comunicar directament ab el rei, per medi del cable que uneix Bilbao ab Londres. L'objecte de la conferencia deu esser la qüestió del Marroc, que cada dia's presenta més confosa y menassadora pera nosaltres, que hem contret indubtablement seriosos compromisos internacionals.

La setmana entrant comensarà en la Comissió la discussió de les esmenes a la llei d'Administració local, que's discutirà pel mes de janer. Allavors el Govern, que tindrà aprovats els pressupostos y la llei de construccions navals, poca por tindrà de la minoria solidaria, que, repeteixo, encara que sigui fentme pesat, penso que no obtindrà cap modificació important al projecte primitiu.

JOAN RIVERA

2 de desembre.

SPORTULA

Desvarieig

ERA una mar vermella, per ont navegaven velers verds; la terra que costejaven estava coberta d'un pinar blau. La volta del cel era groga, d'un groc de ginesta. Y aquella visió era així sols perquè jo l'havia creada així, a l'atzar de la meva voluntat, del meu albir, del meu pler, de la meva fantasia, del meu ensomni...—

Tal me digué'l boig, tot explicantme la seva visió, la visió que ell volia revelar en la pintura imaginada. Y era veritablement un boig? ¿O era un poeta que, per sobre la visió habitual y uniforme dels demés, *creava* el seu paisatge, la seva marina, la seva natura, en lloc de copiar esclavament la natura dels demés, o, si voleu, la natura de la veritat, *la natura de la natura?* Per què copiar aquesta y no copiar la seva, d'ell, la natura ben propria y ben filla, que es la que importa? Oh, l'altra natura, vosaltres la veieu cada dia, cada hora, sempre seguit. Però la natura subjectiva de cadascú, de cada jo, si ell no la vos revela s'extingirà ab ell, morirà ab ell; y havent viscut y *estat*, per un moment de visió, o per tota una vida humana, res la podrà tornar sobre'l món quan el creador, si no l'ha feta visible y eterna en la seva obra, se l'emporta més enllà de la mort; si la creació interna no s'exteriorisa; si la creació d'esperit no esdevé creació de realitat viva; si la creació d'un instant no esdevé creació perdurable, infinita.

Penseu que la més forta raó pera creure que tots nosaltres som mortals *no es altra* que'l veure, en les obres dels que ja moriren, revelada la visió mateixa dels que encara hem de morir... Si un dia un de nosaltres logra una visió nova, ben seva, ben diferenta de la visió vulgar de tots, no tindrà una forta probabilitat d'esser immortal, com ho es tot Creador? Immortalitat y Déu són sinonimies. Y no parlo ja de la vana immortalitat en la obra, en la criatura, sinó de l'immortalitat vera, l'immortalitat *material* de l'autor, del creador. Aquella... aquella es sols un reflecte d'immortalitat. Però aquesta es l'immortalitat mateixa, o, millor, l'immortalitat convertida en obra, en una criatura més com totes les altres, com ho es tot, ja que tot ho crea'l creador, fins la seva propria immortalitat...

FOSFOR

Política extrangera

EL NACIONALISME SLOVAC

Els barbres procediments desnacionalisadors que practiquen els magyars a la Croacia y a la Slovaquia no donen pas els resultats volguts. S'esforsen els hongaresos en fer desaparèixer l'esperit nacional d'aquells pobles oprimits. Però'ls croates y els slovacs, heroics, posen en la defensa tant de braó com el govern de Budapest en l'escomesa. Ab la nova era de persecussions iniciada per l'Hongria, ha coincidit un vigorós renaixement popular a la Slovaquia y a la Croacia. Les injusticies y les ofenses sols han conseguit agravar el problema y rodejarlo de perills, de violencies y de passions exacerbades.

El dia primer del mes present, el *leader* de la causa slovaca Andreas Hlinka, entrà a la presó de Szegedin pera complir la pena de dos anys d'arrest que li fou imposada pel suposat delicte de «agitació contra'ls magyars». Abans d'esser empresonat, el capdill, coratjós, publicà en el diari slovac *Ludove Novin* una proclama que seguex:

«*Magyars, per què m'haveu condemnat? Què he fet jo y quina es la prova del meu crim? Es* possible que aquelles mateixes coses que vosaltres enlaireu com a virtuts, les considereu com a delictes y pecats quan les practiquem nosaltres els fills de Slovaquia? Es possible que l'amor a la patria que per vosaltres es digne de lloansa, devingui en nosaltres deshonrós?

Jo he dit al poble slovac: Primer. Per què l'Estat no dona escoles ab el slovac per llengua d'ensenyansa? Segon. Lluiteu, units, pera la defensa de la vostra llengua. Per què ens imposen que en els actes judicials s'usi la llengua magyar, essent així que la llei mana que s'usi la slovaca? Tercer. Per què se'ns processa y judica en magyar, llengua de la qual no entenem ni una paraula?

Heusaquí els pecats terribles, a causa dels quals se m'empresona junt ab lladres y malfactors.

Adeusiau, estimats germans de patria. Potser seran aquestes les meves paraules darreres mentres estic en mans enemigues. No renunciu pas als vostres drets. Sou slovacs, sou els més antics habitants del nostre país; no vos deixeu desheretar, ja que vos ultratgen y maltracten com si fossiu els esclaus de la patria. No vos dormiu, ni vos deixeu matar. La nostra nació no està destinada a tenir una vida efímera. No vos desencoratgeu, y reviureu aviat!»

Les sentidíssimes paraules de l'apòstol han inflamat d'entusiasme als slovacs. En tota la amplada de la terra patria, els ciutadans fan ofrena dels seus amors y de la seva gratitut immensa a Hlinika. Fins a tal punt ha crescut l'entusiasme dels slovacs y fins a tal extrem ha arribat el despotisme dels hongaresos, que les autoritats magyars han prohibit, baix severs càstics, que cap dels seus compatriotes parli en elogi del condemnat. Darrerament, una dòna slovaca anomenada Margerida Sipos ha estat condemnada a quatre mesos d'arrest per haver escrit una carta en la qual declarava les seves simpaties pels actes d'Andreas Hlinka.

De la crudeltat ab que obren els magyars ne dona idea la carta enviada pels slovacs al gran literat y polític norueg Bjorson, en la qual se dona compte dels assassinats comesos per les tropes a Cernova. La carta susdita conté detalls del carnatge que proven la infamia del crim. A l'explicació que del fet donàrem oportunament en una d'aquestes crònicques, podem afegirhi els següents detalls: *Les tropes no feren cap intimació abans de tirar. Les veus de la multitut sigueren contestades ab una brutal descàrrega de fusilleria. Per haver anat a cercar al metge slovac de Rosenberg pera que assistis als ferits, un jove fou empresonat immediatament. Malgrat les ordes dels metges, els ferits no han estat admesos a l'hospital.*

Coneixent els esmentats detalls, s'explica perfectament que'l procedir dels magyars els hagi atret l'animadversió de tots els homes de dintre y de fòra d'Hongria que estimen la llibertat y la justicia.

A. R. Y V.

Gazeta d'Art

A càn Parés.—Exposen aquesta setmana'ls senyors Brull, Tamburini, Làrraga, Bertran y Nurí.

El capet de dòna exposat pel senyor Tamburini es el plat de sempre, el que ja'ns havem acostumat a paladejar ab tot lo que té de saboròs y d'agredols. Desitjariem que'ns donés alguna cosa nova, alguna cosa que'ns sorprengués un xic. No li demanem que perdi la personalitat, no, això mai; lo que li demanem es que fassi un esfors pera evolucionar un xic, pera moures, pera renovarse. Que'ns ofereixi un plat nou dintre'l seu modo de sentir, que an aquest artista no li manca talent pera ferho, lo que potser li sobra es por de que no l'entenguin o de que'l comprador s'allunyi, y jo estic segur de que fora tot lo contrari, perquè'l públic y el comprador se fadiguen de veure coses sempre tant semblantes.

En Brull exposa dos caps, un acabat de fer y un de vint anys enrera. Desitgem, en bé de l'art, que'l senyor Brull retrocedeixi d'uns quants anys. Sempre són agradosos y bonics els capets del senyor Brull. De tots ells se'n desprèn una falaguera poesia presentada ab correcció de forma y ab cert criteri que'ls fan simpàtics y desitjables; però ara que veiem lo que fa, al costat de lo que feia, anyorem aquella bona fe y aquella lluita que tant clarament se llegeix en el més vell, y fan d'ell una hermosa tela, sobrantnos, en cambi, la facilitat y el poc esfors empleiats en l'últim.

El senyor Làrraga té una colecció de quadros: uns de figura, altres de flors, paisatge y figures en els que tot es igual, les flors, les robes, el paisatge y les figures.

El senyor Bertran es un pintor nou que exposa estudis, notes y retrats; es un pintor que estudia de bona fe, treballant seriament davant del natural y carregat d'ambicions nobles que són dignes de lloansa. Voldria assemblarse a Velazquez y a Goya; en el retrat de nena, a l'executar el cap, ha pensat més ab Velazquez que ab el model que tenia davant, y a l'executar les cames ha pensat com les hauria executades Goya. Això ja es bo quan se fa un estudi per quedarsel al taller; però quan se vol exposar, quan vol presentarse *un mateix* al públic, es precís que lo que's presenta sigui *un mateix*. Lo que han fet els grans mestres no's tornarà a fer y té de servirnos solament pera desvetllar la propria personalitat, facilitar el seu estudi y el de les immenses dificultats que constantment se presenten a l'artista. El senyor Bertran, que ben segur deu esser jove, porta en ell una colla de qualitats de pintor que fora bo desenrotllés viatjant, sortint fòra d'Espanya o velent d'Espanya lo bo que tenim, aprenent que cada mestre pera arribar a esser verdaderament gran la primera qualitat que ostenta es la d'esser ell, la de no semblarse a cap altre ni dels seus avant-passats ni dels seus contemporanis.

El senyor Nurí... Es clar, s'ha d'estudiar abans d'exposar, perquè d'aquest modo es exposarse massa. *Non ragionam di lor.*

A. R. INGLADA

De política

Monuments nacionals

Per totes les encontrades espanyoles, els postrimers romàntics volen alsar monuments de gloria als heroes de les passades guerres, de la guerra contra la Fransa bonapartista y de la guerra contra'ls nordamericans. El centenari de l'any vuit serà una general colocació de primeres pedres, y la columna esquifida del Dos de Maig de Madrid s'alsarà arreu.

Tindran monument els camps de Bailèn y els dels Arapiles, y la montanya del Bruc, y Saragossa. Y al costat de l'estatua de l'Eloi Gonzalo, en Vara de Rei lluirà la seva. Y altres y altres vindran, que no's cansen les plomes patrioteres de demanar marbres, les unes pera aquell general inventor del roc y de mals versos, que s'anomena Ros d'Olano, les altres pera un heroic capità dit Bonet. *Espanya oferirà als viatgers el curiós panorama d'un fossar honorari, ab els panteons recordatoris de ses gestes.*

No han passat els temps senzills de les troves den Zorrilla, els drames d'Eguilaz y la Milicia Nacional, en terres de Castella. Encara els vells senten tremolors quan conten als néts les heroicitats dels piquers de Bailèn, del timbal del Bruc y la comtesa de Bureta, y hi ha qui's creu que aquell pobre Vara de Rei, tràgic actor dels desacerts de Santiago, com en Margallo ho fou dels de Melilla, tingué la mort epopeica den Leònidas. A Bailèn, als Arapiles y a Saragossa, tornaran les professons cíviques a desfullar l'arbre de les càndides flors del patriotisme, y els pares contaran de nou als fills que a la terra del Cid mai els extrangers podran ab les piques de Bailèn y el canó de l'Agustina d'Aragó o les pedres de Maria Pita.

Y això es lo malsà y antipatriòtic. L'oblid de les tombes y de les victories de sang fora lo millor, y alhora un bon atac an aquelxa megalomania, primer pecat capital de les gents espanyoles. Sí, Costa visionarii! Triple clau manca al sepulcre del Cid, y una bona corda pera totes les columnes de Vendome que vulguin aixecarse. Recordemnos que l'Escorial es el monument de la batalla de Sant Quintí y que l'Escorial es la més gran de les tombes espanyoles y la més ampla simbolisació de l'ànima castellana. Monuments d'acció, no de vida morta, d'*excelsior* y no pas de *remember*, perquè sinó'l vers del Dant podrem penjarlo, com una llegenda d'ignominia, al peu de tots els monuments que s'aixequin:

Nessum magior dolore
Che ricordari di tempo felice
Nella miseria...

Estan com abans de la *débâcle*. L'any 98 no viu com efemèride en la vida de l'Espanya castellana. Se construeixen, o's volen construir de boca, ferrocarrils estratègics; se voten crèdits pera armaments marítims; van les gents, en professó, als camps de les batalles que sonen braument en els endecasíllabs. No hi han llissons històriques pera aquests infants que viuen entre cansons y somnis. La patria pera ells es un corassat, un discurs eloqüent, una cansó, una estatua. Y quan arriben de Catalunya veus de realitat, tenen sempre una resposta preparada: *Mientras España sepa honrar á sus héroes, será grande.*

Y honorant morts y llegendes, viuen sense viure...

Segueix la discussió

Guanyada la batalla per mar, segueix per terra la lluita dels pressupostos, y pren la paraula que deixà'l seu company el ministre de Marina, el ministre de la Governació.

El pressupost de Governació es el de sempre. Un petit aument pera tres projectes dignes del polític de Mula: l'adquisició d'un automòvil pera'l ministre, l'aument de sòu als governadors civils, y la creació d'un esquadró de guardes de seguretat a Barcelona.

L'esperit den Pi y Margall s'ha allunyat per sempre més del ministeri de la Governació. Aquell ministre petitó y afable que anava a peu al seu despatx y dinava un cobert de dues pessetes, no'l pot compendre don Joan La Cierva y Peñafiel. Don Joan La Cierva pensa que'ls ministres són espanyols de primera classe y tenen dret a l'automòvil. Això, com l'esquadra, també es una necessitat nacional. Les petites vanitats són ineludibles pera les patries y pera les famílies. Y don Joan La Cierva posa en els seus pressupostos un crèdit que doni llustre a Espanya, governativament representada en l'inclit fill de Mula.

De les reformes de la policia, dels deficients Correus y Telègrafs, de la Sanitat, no se'n recorda. El senyor La Cierva pensa que va millor un automòvil que una estufa de desinfecció, y que si no reforma la policia, pot aumentarla ab seixanta cavalls.

Així ofereix un bon present a Catalunya y, a un temps, fa patria. Perquè un guarda de seguretat a cavall, també pot esser una forsa patriòtica. Al menys serà un símbol y en dies de revolta, donant càrregues, poden fer de Barcelona una Varsovia *á vista de pájaro.*

Un article den Retana

El senyor W. E. Retana ha publicat un article ple d'entusiasme pera Catalunya. El senyor Retana es un escriptor pulcre y nirviós que tracta honradament la qüestió filipina, quan tothom la desconeixia o bé la desvirtuava. Els frares patrioters tingueren en ell un enemic. Després escrigué un llibre sobre en Rizal, un llibre sincer, fort y original. Ara ofereix sa ploma a Catalunya. Merecès.

Del seu article retallem lo següent:

«El gran pecado de los catalanes es su nacionalismo, sagrado, porque es sagrado todo lo que germina y se desarrolla en el alma de un pueblo consciente. Ese nacionalismo hay quien desearía arrancarlo de cuajo. Se arranca lo material, pero no lo que pertenece al sentimiento, y el nacionalismo no es otra cosa que un sentimiento común, un lazo espiritual, *el alma de un pueblo*, que se exterioriza por medio del *idioma*, y *propio* lo tienen los catalanes. Cuanto más se vaya contra ese nacionalismo, más se ahondarán sus raíces. España quiso arrancarles á los flamencos su protestantismo naciente, y España lo perdió todo en Flandes, inclusive una buena tradición. Y la doctrina luterana tomó mayor incremento, y hoy la antigua tierra de Flandes se mantiene más luterana que nunca. A los sentimientos, como á las ideas, se les da la batalla por la persuación, pero no con insultos ni amenazas. La soberanía que no gravita sobre el corazón, no es soberanía, es detentación, y ésta no se ejerce tranquilamente de por vida.—Sé de muchas mujeres casadas pecadoras: casi todas alegan lo mismo: el marido las maltrata. De cada cien hijos de familia que huyen del hogar paterno, noventa lo hacen porque estaban descontentos.

Los catalanes son un pueblo descontento. ¿Tienen razón? A esta pregunta, sólo un *muy extraño* á España podría contestar. El hecho es que el descontento existe, y que constituye una de las fases del nacionalismo. Ese descontento es el que aquí se interpreta como «aspiración separatista», volviendo la lógica del revés... Bien es cierto que para los más la palabra *nacionalismo* es un neologismo que no saben, como se suele decir, con qué se come.

Cataluña ha ido poco á poco dándole á todo lo suyo *cuño propio*: ha restaurado *su* lengua, tiene *su* literatura, *su* industria, *su* historia, *su* arqueología, *su* arquitectura, *su* fisonomía social... Discutir si *sus* novelas valen menos que otras, *sus* edificios menos que los de Madrid, etc., es perder el tiempo. El Japón apenas tiene nada, en el orden intelectual, digno de ser parangonado con lo que hay en Europa, y el Japón figura, no obstante, en el gran concierto de las potencias mundiales. El hecho evidente, evidentísimo, es que Cataluña *se nacionaliza*, y este hecho es el que requiere meditación. Porque no hay medio humano de arrancarles de cuajo el idioma, de aniquilarles la industria, de arrasarles las casas, de *suprimirles* el pensamiento, ni aun haciendo lo que recomendaba el periódico aludido: barrerlo todo y sembrar la tierra de sal. El nacionalismo catalán es el fruto del propio pensar y del propio sentir, como resultado de un descontento, justificado ó no justificado, y, por consiguiente, ó se suprime hasta el último catalán de cuantos existen sobre la haz de la tierra, ó se convive con ese nacionalismo sagrado, porque es sagrado todo lo que constituye un *estado de conciencia* de un pueblo numeroso y consciente.»

Sessió de l'Ajuntament

Presidint el senyor Sanllehy, a les 5'40 s'obre la sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana.

Se llegeix y s'aprova l'acta de la anterior.

Despatx oficial

Comunicació del senyor Gómez del Castillo, detallant les gestions practicades a Madrid en el seu darrer viatge.

El senyor Sanllehy proposa un vot de gracies pel secretari, que es otorgat unànimament.

Mocions

Vistes al mar.—El senyor Duran se queixa de que, ab tot y esser Barcelona una ciutat marítima, no tingui vistes al mar. Proposa que's construeixin terrats damunt dels magatzems del moll. Demana al senyor Magrinyà que fassi les gestions necessaries pera conseguirho, prop de la Junta d'Obres del Port.

El senyor Rubió detalla les gestions fetes en aquest sentit, sempre infructuoses per la mort dels senyors Angulo y Pons (Alexandre M.ª).

El senyor Nello, advoca pera que's fassi el passeig de mar en el Morrot.

Rectifica'l senyor Duran, dient que per de prompte lo més econòmic es lo per ell proposat.

Rectifiquen també'ls senyors Rubió y Nello.

L'arcalde observa que'l senyor Magriñà's troba ausent, a lo qual replica'l senyor Duran que aquell senyor està conforme ab lo per ell proposat, y que si avui ell ha suscitat aquesta qüestió era pera donar més forsa al parer del senyor Magriñà.

Se dona per prou discutit aquest assumpte.

Urbanisació. — El senyor Pinilla demana que s'empedri, ab el concurs dels propietaris, la carretera de Sarrià.

Interessa a la Comissió d'Aixamplis que obligui al contractista de les obres del carrer de Muntaner a portar pressa a acabarles, y a la Companyia del ferrocarril de Sarrià a posar en condicions reglamentaries el desmont del carrer del Carril.

El senyor Bastardas diu que per lo que fa referencia a l'últim punt tractat pel senyor Pinilla s'ha de menester el concurs de l'Estat.

Seguidament explica les llargues gestions practicades per l'Ajuntament pera buscar una solució an els diversos assumptes que afecten de comú a la Companyia y al Municipi.

Per lo que fa referencia a un dels altres punts tractats pel senyor Pinilla, diu que la majoria dels carrers de Barcelona estarien relativament bé fent complir les bases de concessió a les Companyies de tramvies, o sigui: conservació de l'entrevia y d'un metre de zona lateral.

Creu que en cas que les Companyies se resisteixin a complir el seu dever, deu l'Ajuntament contestar ab la guerra, no despatxant cap assumpte que a les Companyies interessi.

Afegeix que una de les carreteres que mereix més prompta urbanisació es la carretera del Cementiri.

El senyor Rubió fa notar que les Comissions tenen poc pressupost disponible pera acudir a l'urbanisació de les grans vies.

Diu que lo millor fora fer un pressupost extraordinari que permetés, d'un cop, empedrar tots els carrers de l'Aixamplis, lo qual, a la llarga, seria un gran benefici, donés *sixi* s'acabaria d'una vegada'l problema de l'urbanisació.

Demana al senyor Pinilla que dongui el seu apoi quan se presenti a l'aprovació del Consistori el projecte de referencia.

El senyor Palau en un llarg discurs s'esforsa en provar la conveniencia d'empedrar la carretera del Cementiri vell, quals obres costarien 1.800,000 pessetes.

El senyor Mundi s'aixeca pera dir que *bueno.*

El senyor Pinilla dona mercès an els regidors que han intervingut en el debat.

El senyor Sanllehy pronuncia paraules de elogi pel senyor Pinilla per haver iniciat el debat y d'agraiment per aquells que hi han intervingut.

Per l'higiene.—El senyor Batlle's queixa del mal estat en que's tenen els solars junts al Palau de Justicia, els quals són dipòsits d'escombraries.

El senyor Duran dona algunes explicacions que convencen al Consistori.

Del catastròfic.—El senyor Valentí se queixa de l'incomunicació d'Horta ab Barcelona, de l'insegurétat dels cables de treball de les Companyies tramviaries, y pregunta què pensa fer l'arcalde referent a l'Assamblea acordada en la sessió passada.

El senyor Bastardas creu, com el senyor Valentí, que la vida dels ciutadans està compromesa mercès a l'insegurétat de l'instalació elèctrica de les Companyies de tramvies. Demana a l'arcalde que ordeni als facultatius municipals que fassin complir el dever a les Companyies.

Demana'l senyor Bastardas que, com a mida higiènica, no's fumi en el saló del Consistori. (Grans rumors. Veus de no, no.) Si vetllem—diu—per la salut dels ciutadans, just es que vetllem per la nostra. La caritat ben ordenada comença per un mateix.

El senyor Galí demana que s'urbanisi la carretera de la Sagrera. Protesta de la demanda feta pel senyor Bastardas referent a lo del fumar. Entre los rialles del Consistori explica lo que passa als Estats Units, ont està privat fumar en els tramvies, però's permet mastegar tabac. Opina que lo demanat pel senyor Bastardas seria una tirania.

El senyor Rubió:—Proposo que aquí no's fumi, però que's mastegui tabac. (Rialles.)

El senyor Bastardas se manifesta amic dels fumadors, ja que ells sostenen una important càrrega de l'Estat (rialles), però's mostra per higiene contrari a que's fumi en un lloc reduit com el saló del Consistori.

El senyor Sanllehy resum el debat.

La contribució dels afòres.—El senyor Moró s'ocupa de la qüestió de la contribució dels pobles agregats, demanant que's gestioni la concessió d'una pròrroga pera pagarla com abans de l'agregació. El senyor Palau s'hi adhereix.

Pels damnificats.—El senyor López pregunta si les quantitats entregades a l'arcalde de Lleida ho han sigut pera'ls diferents pobles comarcans o sols pera'l Municipi lleidatà.

L'arcalde diu que del 20 per 100 donat a la provincia de Lleida se donà un 10 per 100 a l'arcalde pel Municipi de la capital y l'altre 10 per 100 al president de la Diputació pels diferents pobles de la provincia.

El senyor López se dona per satisfet.

Les casas pera obrers.—El senyor Zurdo dona mercès a l'Ajuntament per haver cedit el Saló de Cent a la Comissió propulsora del projecte de construcció de casas pera obrers.

Els guarda passeigs.—El mateix senyor Zurdo demana que an aquests dependents del Municipi no se'ls obligui a treballar després de post el sol, tenint en compte la seva edat avançada.

Més mocions. Lo del doctor Ferran.—Entre altres de menys importants, crida l'atenció de l'enorme mortandat que acusa la *Gaceta Médica* del mes passat y que, en conseqüencia'a procurin indagar les causes de la matèixa, pera posarhi remeí.

Se felicita y demana que's feliciti al doctor Ferran, per haver estat agraciat ab la meitat del premi Breand.

El senyor Pla y Deniel creu que tots els regidors tenen d'alegrarse de que un cata'à guanyi un premi com el Breand. Diu que ell tingué una grossa alegria a l'enterarsen.

Manifesta que creu complir un dever de conciencia fent constar lo que acaba de dir.

«Moltes vegades—diu—havia estat en dubte al tenir al davant al doctor Ferran, de si hi tenia un savi o bé un mercader de la cirurgia, puix les opinions sobre ell eren ben oposades.

Jo, en conciencia, creia no obstant, ab el seu talent, per això avui sento una satisfacció al veure que ha estat honrat el doctor Ferran ab el premi Breand.

Y consti, senyors, que aquesta distinció no pot de cap manera haver influit en l'ànim dels instructors de l'expedient del Laboratori, ja que aquest estava acabat quan vingué la nova d'haver estat premiat el doctor Ferran.»

El discurs del senyor Pla y Deniel ha estat escoltat ab religiós silenci.

El senyor López creu que lo proposat pel senyor Zurdo respecte als guardes passeigs no es possible, ja que'ls passeigs quedarien sense vigilancia.

Diu el senyor López que'l premi Breand no ha estat concedit al doctor Ferran, puix sols se li ha concedit una mena de menció honorífica, consistent en el rèdit que dona cada cinc anys el capital que's dipositá l'any 58 com a premi al que descobrís el remei del còlera.

Després, y dirigintse al senyor Pla, li diu que cap dels regidors pot decretar si el doctor Ferran es un savi y que'l senyor Pla ab ses paraules ha volgut predisposar al Consistori sobre'l resultat de l'expedient que s'està tramitant. Califica d'impolític l'acte dels senyors Zurdo y Pla.

En un moment donat el senyor Zurdo se posa a cridar, entaulantse un debat a *duo* entre'l susdit regidor y el senyor López.

Quan aquest acaba 'l senyor Zurdo exclama:

—Sempre la maledicencia, senyor López. Vostè es un hereel (Cops de campaneta y burgit.)

El senyor Marsà propose que's deixi córrer la qüestió, per ara.

El senyor Pla diu que si el senyor López hagués parlat abans, ell potser no hauria parlat tal com ho havia fet, puix tothom havia dit que era'l premi lo guanyat pel doctor Ferran. Se queixa de que'l senyor López hagi suposat que ell y el senyor Zurdo hagin obrat ab connivencia. He vingut aquí sense haver parlat ab el senyor. Zurdo—exclama.

Proposició

Se'n presenta una dels instructors de l'expedient del Laboratori Microbiològic, demanant que, en lloc dels vuit dies que fixa'l reglament pera presentar l'expedient a vista en el Consistori, se'n concedeixin trenta.

Queda aprovada.

Orde del dia

El senyor Teixidó fa quedar damunt de la taula'l paper de la Comissió de Tresoreria, Reforma y Obres extraordinaries, demanant que s'aprovi el replanteig de la primera secció de la Granvia A, practicat pel Banc Colonial.

—Queda damunt de la taula'l parer de Governació sobre subvencions de beneficencia.

El senyor Bastardas ha presentat an aquest parer una esmena, proposant aumentar la subvenció de les Sales de l'Asil de Gracia en 500 pessetes, y concedir les següents: 500 pessetes al Montepiu «El Jornalero», constituit per individus de les brigades municipals, y 1,000 pessetes a l'Associació de Voluntaris Catalans expedicionaris de Cuba en 1869.

—El senyor Duran se queixa del soroll que fan els automòvils de «La Catalana», y demana a la Comissió de Foment que, en cas que aquest soroll no pugui disminuirse, no's concedeixi la llula Arc del Triomf-Aribau.

—S'aproven sense discussió'ls altres parers y s'aixeca la sessió a les nou.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui. — *A dos quarts de cinc de la tarde:* Sessió a l'Academia de Bones Lletres.—*A dos quarts de dèu del vespre:* Sessió a l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya.—Reunió general de la Societat d'enquadernadors y ratlladors.—*A les onze:* Junta general de la Societat de cambrers «La Allanza».

Boletín Oficial.—El d'ahir publica les següents disposicions:

Circular de l'Administració d'Hisenda comminant ab penyora als Ajuntaments que fins el 10 de l'actual no hagin enviat els documents relatius als reparts de contribució rústega, pequaria y urbana. Relació adicional d'adjunts dels Jutjats municipals. Escalafó provisional rectificat de mestres y mestras de la provincia (conclusió). Anuncis de menor interès procedents d'Ajuntaments y providencies judicials.

Sant d'avui: Santa Bàrbara, v. y martre y sant Pere Crisòleg, bisbe y doctor.—*Sant de demà:* Sant Sabas, ab. y santa Cristina, martre.

CARTRÓ CUIRO
Roviralta y C.ª, enginyers.—AMPLE, 24.

Vida municipal

Mostres d'aliments portats a examen a la secció química del Laboratori Municipal durant el mes de novembre: 121, de les quals quatre eren sofisticades no nocivos.

Les quatre eren de vi.

Han acudit a l'Ajuntament en demanda de permisos: Mr. Rodney H. Robinson, pera instalar un electre motor y ascensor al carrer de Muntaner, núm. 42; don A. P. Puig, pera posar un electre motor al carrer del Carme, 19, y don Miquel Picas y els senyors Pinell y Subirana, pera instalar també dos electre motors ca la hu, al passeig de Sant Joan, 26, y al carrer de Moncada, 15. Poden presentar reclamacions els veïns als quals puguin perjudicar les susdites instalacions.

Ens diu un suscriptor:

«En una de les aceres del Portal de l'Angel, al costat de la font que hi ha tocant al carrer de Santa Agna, hi hem tornat a veure una taula—temps endarrera va desaparèixer, crèiem que per sempre més—que serveix pera vendre xufles, cacauets y fruita del temps, lo qual converteix aquella soperba via en una mena de Paralel, Barceloneta o qualsevol dels barris populars en els quals les parades de cacauets y taronges hi són una cosa adequada y característica.

»Me sembla que al despatxar els permisos s'hauria de considerar discretament el lloc pera ont se soliciten y no donarlos pera nostres principals vies. Perquè crec que val més l'estètica de la ciutat que no pas els quatre quartos que poden donar aquells permisos.»

L'Automòvil Club ha entregat a l'Arcaldia una instancia ab 4,000 firmes, demanant, primer, que'l cable de treball de les linies tramviaries no constitueixi un perill constant pera'ls transeunts, y que s'obligui a les Companyies a adoptar les precaucions elementals; y segon, que se les obligui a mantenir en bon estat les entrevies, pera no dificultar el trànsit rodat.

L'arcalde rebé la visita del diputat senyor Junoy y la del baile del Real Patrimoni senyor Monner.

FUMEU PAPER «MONTSENY».

De la Diputació

Al senyor Prat de la Riba varen visitarlo ahir una comissió del Prat de Llobregat y una altra de Rialp (Lleida); la primera pera demanar auxilis a la Diputació pera aquell poble, y la segona pera exposar la crítica situació en que ha quedat el poble de Rialp després de les grans avingudes del Noguera-Pallaresa, que, havent ja causat grans danys, menassa ara ab el perill d'ocasionar la desaparició d'aquell poble, si no's fan grans obres de defensa, pera les quals ha demanat l'apoi de la Diputació de Barcelona, pera que se tingui en compte al fer la distribució d'auxilis.

A la Diputació segueixen encara rebentse donatius pera aliviar la trista situació en que han quedat els pobles damnificats. Ahir foren entregades les següent quantitats:

De l'escola municipal de nois del carrer de l'Universitat, (seccions dels senyors Cabré y Gibert) 16 pessetes; de l'escola municipal del carrer de la Ciutat, 14'45; de la id. id., de noies, del carrer de Sant Pere Martir (Gracia), 15'25; de l'Associació d'Amics de la Festa de l'Arbre, (segona entrega) 17'30, y de la escola de nois del carrer del Doctor Dou, 10'50 pessetes.

La Comissió provincial va despatxar ahir els següents assumptes de la secció de comptes municipals:

Dictámens proposant l'aprovació y finiquiteig dels comptes municipals de Bagà, Canovelles, Jorba, Martorelles, Odena, Pruit, Sant Adrià de Besós, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Faust de Capcentelles, Sant Joan de Fabregues, Sant Pere de Torelló, Sant Pol de Mar, Santa Maria de Miralles y Ullastrells, tots de l'any 1906.

Id. proposant l'aprovació dels pressupostos municipals ordinaris pera'l proper any 1908, d'Alpens, Arenys de Mar, Calaf, Canovelles, Canyelles, Cardona, Figols, Gisclareny, Jorba, La Baells, L'Ametlla, La Llacuna, La Quart, Malgrat, Masquefa, Montmaneu, Montanyola, Mura, Palafolls, Prats del Rei, Sant Boi de Llusanès, Sant Joant de Fabregues, Sant Julià de Palou, Sant Mateu de Bages, Sant Sadurní d'Osormort, Santa Eularia de Ronsana, Santa Cecilia de Voltregà, Sardanyola del Vallès, Tavertet, Vacarisses.

Informe al governador relatiu a una transferencia de crèdit sollicitada per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat en el seu pressupost del corrent any.

La mateixa secció va despatxar ab el governador els següents assumptes:

Dictamens de censura ab reparos als comptes municipals de Castellbisbal, Saldes, Sant Feliu Sasserres, Sentmenat y Vilafranca del Penadès, tots de l'any 1906.

Idem de calificació dels reparos que ofereixen els comptes municipals de Calders, corresponent als anys 1901, 1902 y 1903.

El senyor governador recorda la immediata remissió del seu respectiu pressupost municipal ordinari pera'l proper any 1908 als arcaldes d'Argensola, Argentona, Avià, Bagà, Barcelona, Cardedeu, Castelladral, Castellfullit de Riubregós, Corbera, Cornellà, Cubelles, Espunyoles, Manresa, Montornés, Pallejà, Sabadell, Sant Boi de Llobregat, Santa Perpetua de Moguda, Sarrià, Terrassa, Sant Joan Despí, Sant Julià de Palou y Vilanova y Geltrú.

Vida corporativa

La Junta Directiva de l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya, la constituiran, durant el curs de 1907 a 1908, el senyors següents:

President, don Ricard Botey; vis presidents, don Geroni Estrany y don Benet Oliver y Rodés; secretari general, don Baldiri Guilera; Tresorer, don Armengol Puig y Sais; comptador, don Josep Anfruns; secretaris de actes, don Pau Umbert, don Josep Maria Nadal y don Joan Puig y Sureda; secretari d'actes (secció de Farmacia), don Josep Vallés y Ribó; conservador de museus, don Francisco Terradas; bibliotecari, don Josep Maria Bartrina.

—En la mateixa entitat s'hi celebrarà sessió avui, a dos quarts de dèu del vespre.

L'orde de la sessió serà'l següent:

El doctor don Enric Ribas y Ribas exposarà un cas clínic d'extirpació d'estòmac ab presentació de pessa patològica.

El doctor Bartrina, extirpació d'una pròstata de 8 grams a un malalt afecte de l'anomenat prostatisme sense pròstata. Pessa anatòmica.

En commemoració del XXV aniversari de la seva fundació, l'Ateneu Obrer de Barcelona celebrarà una Exposició artístic-industrial, pera la qual no s'admetran més que treballs dels actuals y dels antics deixebles de l'esmentat Centre.

L'Exposició s'inaugurarà'l dia 26 d'aquest mes, admetentse les obres fins el dia 10 del mateix.

L'Academia de Bones Lletres celebrarà sessió ordinaria avui, pera l'elecció de nou tresorer y per la lectura d'una nota del senyor don Guillem de Brocà, sobre unes inèdites ordinacions sumptuaries de la centuria XIII.

En la darrera sessió que va celebrar la Academia del Cos Mèdic Municipal, al tractarse de l'estat sanitari de Barcelona, el doctor Robledo feu remarcar l'excessiu nombre de malalts afectats d'infeccions intestinals, que digué que creia degudes en part a la remoguda de terres de la ciutat per la construcció de clouques. El president doctor Llorens, sense negar l'influencia de la remoguda de terres, esmentà altres causes certes de tifoidies.

Mercès a l'iniciativa dels metges quefes de la zona sanitaria s'han practicat pel Laboratori municipal anàlisis bacteriològics d'aigües de dipòsit de diverses cases y fonts públiques, trobantse en elles nombroses colonies d'Eberth, procedintse per orde de l'arcalde a tancarles y desinfectarles. Però com que la mida profilàctica no ha estat general, y convensuts els acadèmics de la gran importancia de l'assumpte, varen acordar nomenar una ponencia composta dels doctors Homs, Jaques y Caspe pera que formulin urgentment un dictamen sobre la profilaxis de les malalties infecciosos regnants en aquesta ciutat, pera esser enlairada a la superioritat a fi de millorar la salut pública.

El doctor Viñeta Bellasserra va llegir un treball sobre'l tractament de la seva invenció pera curar o aliviar els *lopromas*. Després de breus y sentides paraules del president en elogi del doctor don Jaume Ferran que ha tingut sempre en l'Academia amics incondicionals, se va acordar per unanimitat endressarli un missatge d'entusiasta felicitació per haver obtingut el premi Breand. Se acordà també felicitar al doctor Comenge per haverse acabat favorablement pera ell l'expedient que se li segula y haverse encarregat novament de la secció segona del Cos Mèdic.

Per aclamació foren nomenats després socis honoraris els doctors Rodríguez Méndez y Martínez Vargas.

Y per fi s'acordà nomenar al doctor don Germà Hernández pera vocal del Jurat del Concurs de premis del corrent curs acadèmic.

Acció económica

Federació Agrícola Catalana-Balear.—Al local de l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre celebrà ahir la reunió ordinaria de cada primer dimars de mes la Federació Agrícola Catalana-Balear.

Presidí el senyor Dachs y assistí a l'Assamblea bon nombre de delegats d'entitats agrícoles. També hi assistiren, per haver estat expressament convidats, els individus del nou Consell provincial d'Agricultura, senyors Maristany (P. G.), Fontrodona, Fatjó, Rosselló, Espona y Pascual y Amigó, haventse excusat el senyor Porcar y Tió, vocal també de aquella corporació.

Després de fetes les presentacions y cambiats els saluts entre'ls representants de l'esmentat Consell y els de la Federació, el secretari d'aquesta, senyor Maspons y Camarasa, proposà que's convidés de la mateixa manera als Consells d'Agricultura de les altres provincies catalanes pera assistir a les reunions de la Federació y que's consideressin com membres d'aquesta'ls representants de tots quatre Consells. Així fou acordat per aclamació.

Seguidament s'entrà a l'orde del dia, llegintse diferentes comunicacions, de les quals la de major importancia es una de la Societat Agrícola de Vilarrodona, que demana la admissió a la Federació, essent així acordat.

Se començà després la discussió dels Sindicats agrícols, discussió que ja fa una pila de mesos que dura. Intervingueren en ella'ls delegats senyors Dachs, Maspons, Fontrodona, Barnadas, etc., quedant acordat presentar una extensa exposició al Govern, en la qual s'hi contindran les totes modificacions que se han d'introduir en el Reglament de Sindicats y el criteri que en aquesta important qüestió té la Federació, pera que, en el nou Reglament que segons sembla farà'l Govern, ja que segons se digué l'anulació del que avui regeix es segura, s'hi tinguin en compte y se dongui en ell justa satisfacció a les aspiracions dels agricultors catalans, en un problema tant important com el dels Sindicats agrícols.

El president parlà a continuació de la llei de Cassa. Digué que constitueix un atac al dret de propietat l'afició a la cassera y que l'entrada de cassadors y gossos en els camps produeix perjudicis en moltes èpoques de l'any, quan la terra està en saó y quan hi ha cepa empeltats, per exemples.

Altres reunits feren ús de la paraula, abundant en el mateix criteri del senyor Dachs, y trobant que la llei avui en vigor no ampara els drets dels propietaris.

Com a més culminant de lo que's digué, reculifrem el que en la llei esmentada no hi consta cap disposició que indemnisi als propietaris veïns de terrenys vedats, essent així que en aquestes vedats hi abunden els caps de cassa que envaeixen els terrenys propers y fan malver les plantes.

Un altre dels presents demanà que's posés fre a la cassa d'aucells, beneficiosos a l'Agricultura.

Com les opinions exposades sobre aquesta qüestió eren moltes y diverses, s'acordà que tots els que havien parlat a propòsit de la qüestió portessin per escrit les observacions, ab totes les quals se'n farà—també—una Exposició que, lo mateix que l'anterior, serà portada al Govern pera que la tingui en compte al presentar una nova llei de Cassa, que, segons se digué, prepara pera molt en breu, convensut de que es deficient y incompleta la que avui regeix.

El senyor Balcells proposa que s'estudii la manera d'introduir a Catalunya la nicotina, pera emplearla com insecticida ab els animalons que ataquen als arbres.

Com sigui que aquell producte, extret, com es sabut, del tabac, es considerat com contraban, se posà a la consideració dels reunits la necessitat de que's pugui introduir lliurement.

Sobre aquest darrer extrem no s'acordà res en concret, puix la complexitat de la qüestió y la poca coneixença de la materia demanaven un estudi abans d'adoptar cap resolució definitiva. Se'n tractarà en vinentes reunions. Y s'aixecà la sessió.

En la darrera sessió celebrada pel Consell directiu de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, se va donar compte d'haver acceptat l'arcalde de Barcelona el càrrec de vocal nat permanent de l'esmentat Consell directiu, corresponentli en virtut d'aquesta acceptació y del contingut de l'article 35 dels Estatuts de la Caixa totes les atribucions y facultats que competeixen als altres consellers en el govern y administració d'aquest Institut.

Igualment se va donar compte d'una expressiva comunicació de la Junta de govern del Banc de Barcelona, acceptant el càrrec de soci protector de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis.

Foren aprovades dues operacions de préstam hipotecari ab llibretes de crèdit, fentse constar pel director general que en els dos mesos que portava de vigencia aquesta operació s'havien sollicitat préstams per valor de 213,500 pessetes, haventsen concedit 54,000 y haventse obert llibretes de crèdit per 49,050 pessetes.

Se feu constar així mateix que en 30 de novembre el total de l'actiu de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis pujava a 1.508,712 pessetes.

A l'Unió Industrial va tenir lloc diumenge a la tarde l'anunciada conferencia sobre Filatura de cotó, a càrrec de l'enginyer y professor don Manuel Massó y Llorens.

Tingué per objecte l'explicació del conferenciant donar una lleugera noció del funcionament y objecte del manuar, estudiant les operacions de doblatge y estiratge, y les pressions, encartaments, cilindres acanalats, cilindres de pressió, barnissatge dels mateixos y disposició pera'l parament automàtic de la màquina al trencarse la cinta y omplirse'ls bots.

La conferencia tingué'l caràcter de preparatoria pera la següent, que tindrà lloc a la fàbrica y a presencia d'un manuar.

Un dels darrers dies abans de tancarse el Saló Decanal de l'Automòvil de París, la reina donya Amelia, de Portugal, visità el *Stand* de la fàbrica nacional «La Hispano-Suiza», de Barcelona.

Chauffeuse inteligent, la reina lusitana va examinar les novetats introdúides en els *chassis* de quatre y als cilindres, qual funcionament se feu explicar detingudament per l'enginyer director y l'administrador de dita casa.

Feu la reina una llarga visita al *Stand* y felicità a «La Hispano-Suiza», encarregant un cotxe de nou model pera'ls seus viatges y excursions.

Lletres y Arts

Concurs de sardanistes. — Han quedat ja del tot enllestits els preliminars del Concurs que pera'l dia 22 de desembre està organisant la Secció de Foment de la Sardana de l'Associació Popular Catalanista.

L'acte tindrà lloc al Frontó Comtal, a les onze del matí.

Desde'l proper divendres, dia en que ja s'hauran fet públiques les bases que han de regirlo, les colles podran passar a inscriures al local de l'entitat organisadora, Escudellers Blancs, 8, pral.

Pera'l mateix dia del Concurs, a la tarde, s'està preparant un gran festival ab motiu del repartiment de premis, pel qual ha estat demanat el Palau de Belles Arts.

D'Instrucció

Ahir se reanusaren, sense incidents de cap mena, les classes en l'Universitat y Institut a excepció de la Facultat de Farmacia.

El governador envià a la plassa de l'Universitat nombroses forses de policia que sortosament no tingueren que movilisarse pera res.

El rector de l'Universitat ha nomenat els següents mestres en propietat en virtut de la reial orde de 19 de juny prop passat, d'Albagès y Bobera (Lleida), don Joan Marquet Claret y donya Maria Filomena Rabasa, y com resultes de l'últim concurs únic, don Joan Camp Fageda, de Vilanova de Sau; donya Assumpció Martínez, de Sant Agustí de Llussanès, y donya Carme Brió Bentegut, de Gisclareny, en aquesta provincia, y don Heribert Timoneda, de Prat de Compte (Tarragona).

Ahir, com s'havia anunciat, se reanusaren les classes en l'Universitat y l'Institut, quedant únicament sospeses les de la Facultat de Farmacia, en la que'l claustre s'ha constituit en tribunal, formant un expedient ab l'objecte de depurar la qüestió que'ls alumnes tenen plantejada ab el doctor Aranzadi.

Els alumnes d'aquesta Facultat se reuniren, com cada dia, al Paro, no acostantse pera res a l'Universitat.

A la plassa, davant del susdit edifici, l'autoritat governativa havia adoptat algunes precaucions, que sortosament resultaren inútils.

Qüestions obreres

A dos quarts de dèu d'aquesta nit celebrarà assamblea la Societat d'obrers Enquadernadors y Ratlladors, en el seu estatge social, pera tractar de la vaga de càn Uson y donar solidaritat als vaguistes.

— La Societat «Progrés d'obrers Perruquers-Barbers» tindrà junta general reglamentaria, pera renovació de la Junta directiva, demà dijous, a les dèu de la nit, en el seu estatge social, Escudellers, núm ero 19, principal.

—A les onze d'aquesta nit celebrarà assamblea la Societat de Cambrers «La Allansa», en el seu domicili, carrer de Quintana, número 3, principal.

En la darrera reunió celebrada pels delegats de les Societats que constitueixen Solidaritat obrera, va acordarse que'l primer d'any se celebri un miting societari y fer un número extraordinari del periódic, com també facilitar a tots els oficis la constitució de Societats de resistencia.

En el dispensari del carrer de Rosal fou auxiliat Julià Pastor, que's feu una ferida a la mà, treballant en un taller d'ebanisteria.

—Miquel Sacanell Llop, de trenta un anys, ocupat en un taller d'objectes de goma se feu una contusió al puny, de la que fou auxiliat en la casa de socors del districte de les Dressanes.

Tribunals y Jutjats

Secció primera.—Va continuarhi el judici per jurats contra J. M., seguint les proves el matí y pronunciantse'ls informes a la tarde.

Demà donarem compte del resultat del judici.

Secció segona.—S'hi celebrà un judici per jurats, procedent del Jutjat de Vilanova, contra M. B. y P. M., acusats d'haver robat la nit del 31 de maig d'enguany, de la casa núm. 9 del carrer de Colom d'aquella ciutat, 350 pessetes en metàlic, dues obligacions de 100 francs cada una y joies per valor de 631 pessetes.

Tot fou, emperò, recobrat.

La prova no pogué esser més desfavorable pels acusats y baix la mala impressió que deixà a tothom, pronunciaren els seus informes el fiscal senyor Fàbregas y el defensor senyor Algarra.

El senyor del Rio resumí els debats y el Jurat dictà veredicte de culpabilitat.

La Sala condemnà als processats a la pena de sis anys, dèu mesos y un dia de presó major.

A la Secció tercera de nostra Audiencia, se hi celebrarà aquest matí un judici oral contra EL POBLE CATALÀ y el seu director don Secundí Puig de Franch.

La causa originaria del judici va calificada d'ultratges a la regió catalana (!), delicte en el qual incorreguerem, segons la Fiscalia, per haver fet conèixer a nostres llegidors, l'infecte article «Era catalana», publicat en el diari militarista de Madrid *Ejército y Armada*.

Una sentencia.—Agir se feu pública, per haverla firmada ja'l capità general, la sentencia del Consell de guerra que va fallar la causa instruida contra Guillem Moore y vintiun individus més, acusats del delicte de rebelió, per la darrera carlinada.

La sentencia, encara que atenúa molt les penes demanades pel fiscal, es condemnatoria, del següent modo:

A Guillem Moore y Arenas se'l condemna a dotze anys de presó major. A Enric Moore Puigdollers, Romuald Fluviach Vilamasana y Antoni Bonastre Romeu, a dèu anys y un dia, y als quals a l'accessoria de sospensió de tot càrreg y del dret del sufragi durant la condemna.

A Jaume Suriá Vendrell, a dèu anys, a Pau Suriá Vendrell, Manuel Gassó Vallès, Francisco Francès Garcia, Miquel Balcells Aragonès, Telesfor Aragonès Franquet, Pere Lozano Calvo, Josep de la Torre Salcedo, Manuel Maroen Tardetti, Manuel Palau Masotti, Eduard González Arias, Pere Cabello Monton y Joan Riqué Gasch, vuit anys y un dia de presó major y an els tretze a la accessoria de sospensió de tot càrreg y del dret de sufragi durant la condemna.

A Josep Cuenca Guerola y a Miquel López Tamayo, quatre anys y dos mesos de presó correccional ab l'accessoria de sospensió de tot càrreg y del dret de sufragi.

A Anton Veil Ramis y a Roc Estebanell Aguilar, dos anys, quatre mesos y un dia de presó correccional ab les accessories anteriorment citades.

S'absol a Ramon Garriga Closa per estar exempt de responsabilitat criminal.

Se condemna a Guillem y Enric Moore, a Romuald Fluviach y a Anton Bonastre a pagar solidariament a la Companyia de ferrocarrils de M. Z. A. la quantitat de 119'61 pessetes.

Se declara d'abonament als condemnats compresos en el primer y segon pronunciament la meitat del temps de presó preventiva soferta, o sigui als condemnats a presó major; y als condemnats a presó correccional, el total del temps de la preventiva.

A darrera hora de la tarde d'ahir, el jutge instructor de la sumaria senyor Bertran de Lis, va anar a la presó pera notificar la sentencia als condemnats y posar en llibertat al Ramon Garriga, absolt.

Aquest era'l masover de la casa de camp ont fou sorpresa la partida.

Durant sa darrera guarda'l Jutjat del districte del Sur va instruir 28 diligencies sumarials pels fets següents; furt, dèu; lesions, sis; estafa, tres; danys, dos, y les demés per ocasions, sustracció d'un bitllet de la rifa, suicidi, mort natural, rifa ilegal, corrupció de menors y compliment d'un *exhorto* telegràfic.

Foren detinguts quatre homes y una dona.

Fins aquest mitgdia estarà de guarda'l Jutjat del districte de la Concepció, escrivania Vintró.

El succeirà'l del districte de l'Hospital.

Crides judicials. — El jutge d'instrucció de les Dressanes crida a Joan Baptista Martinez Osoir y Francisco Uceda Jimenez; el de l'Hospital, a don Francisco Madrenas, don Angel Garcia Cusañes y Andrés Guardiola; el de l'Oest, a Gabriel Vallès y als que's creguin ab dret a l'herencia de donya Mercè Guinart y Benito; el de la Llotja, a Leopold Sanchez; el municipal de les Dressanes, a Joan Baptista Corneille, Joan Lluis Pacua, Leovigild Perez, Domingo Ferrer, Damià Molina, Ramon Molina, Isidre Calza, Baltasar Cubelli, Sebastià Haro, Josep Hernandez, Joan Rodriguez, Josepa Guillermina, Perfecta Juncosa, Ferran Vicens y Antoni Sanchez Reina; el de l'Universitat, a Enric Martinez Grau, y el de la Barceloneta, a Manuel Martín.

Senyalaments pera avui. — Secció primera de lo criminal.—Judici oral, procedent del Jutjat de Vic. Calificació, coaccions. Acusat, F. C.

Secció segona.—Judici per Jurats, procedent del Jutjat de Vilanova. Calificació, expendició de moneda falsa. Acusats, A. P. y altres.

Secció tercera.—Judici oral, procedent del Jutjat de la Llotja. Calificació, ultratges a la regió catalana. Acusat, don Secundí Puig de Franch.

—Altre, procedent del mateix Jutjat. Calificació, furt. Acusat, A. V.

Del Govern Civil

En el govern civil se reuniren les comissions de patrons y obrers carreters pera formar les bases de l'acord que uns y altres havien acceptat en lo referent a la qüestió del descanse dominical.

Els obrers, complint ab la paraula donada, anaven disposats a firmar, però'ls patrons, allegant tota mena d'excuses, manifestaren que no podien firmar res de lo convingut y que insistien en ses primitives pretensions. Ademés sembla que alguns d'ells han deposat als obrers que, complint lo acordat, se anaren el passat diumenge a la feina en dits estables.

El conflicte, doncs, torna a quedar sense solució.

El governador, com pot suposarse, se mostrava ahir molt contrariat davant d'aquesta conducta, y manifestà que en compliment de sos devers farà complir la llei en tots sos punts.

El governador civil rebé ahir del president del Casino Espanyol de Matanzas 500 pessetes recaudades per sos associats y colonia a benefici dels damnificats per les inundacions.

El governador y l'arquitecte provincial visitaren ahir alguns locals d'espectacles, entre altres el cinematògraf de la plassa de Tetuan, l'Edén Concert, Gran Penya, Alcassar Espanyol y Sala Mercè, pera veure si s'han complert les ordes donades ab l'objecte de posarlos en les condicions degudes.

Per resultat d'aquesta inspecció's proposa el senyor Ossorio dictar algunes mesures enèrgiques pera que en aquests y en tots els locals se compleixin estrictament les disposicions marcades en els reglaments vigents.

Ahir a la tarde'l senyor Ossorio anà a Alella y presidí una reunió de la Junta de Sanitat, en la que s'adoptaren mesures pera deturar el contagi de la verola, qual epidemia, sortosament, ha decrescut, donos no n'hi ha més que sis o set casos.

S'ordenà a l'arcalde que procedeixi a la vacunació de tot el veinat, utilisant el metge del poble y els dels voltants, y si es precis se n'hi enviarà algun de Barcelona. Fins ara li ha uns 400 vacunats; el total de veïns es de uns 1,400.

Ahir mateix el senyor Ossorio envià a l'arcalde linfa que demanà a l'Ajuntament de Barcelona y ademés ne demanà també a Madrid. Al mateix temps fa gestions pera poder enviar a Alella una estufa de desinfecció de robes.

En l'esmentada reunió de la Junta de Sanitat se tractà també de que s'han registrat dos casos de tifus, suposantse que tal volta siguin deguts a que del dipòsit de residus de l'escorxador hi ha filtracions en una conducció d'aigües potables.

S'ordenà analisar les aigües, desinfectar el dipòsit y examinar si existeixen les esmentades filtracions.

A les sis de la tarde retornà a Barcelona el senyor Ossorio.

L'arcalde de Callela en vista de que alguns digueren ahir que era allí (volent dir a Alella), ont s'havien registrat casos de verola, telegrafià ahir al governador, preguntil que fes rectificar l'erro, donos en aquella población la salut pública es perfecta.

Ahir fou denunciat y recullit *El Diluvio* (edició del matí), per suposades injuries al governador y al ministre de la Governació.

Ho sentim.

La guarda civil de Sans ha detingut a un individu acusat de que anava a robar un ferrellat d'un dipòsit d'aigües.

Fets diversos

En la casa número 8 del carrer de Ferran sofrí una caiguda Miquel Sacanell, produint-se una distensió a la munyeca dreta, que li curaren a la Casa de socors del carrer de Barbarà.

—A la mateixa Casa de socors curaren a Anton Codina, el qual a son domicili sigué agredit per una dona que li tirà un pes, causantli una ferida contusa a la mà dreta.

—Al número 13 del passeig de la Duana va cremà'l sutge de la fumera. El foc sigué apagat desseguida.

INFORMACIONS telegràfiques y telefòniques

INFORMACIÓ DE CATALUNYA

Tarragona, 3, 9 nit.

Visita de compliment

Ha arribat el coronel d'artilleria senyor Elorriaga, del quarto militar del rei comissionat per aquest, pera visitar als ferits de la catàstrofe, y anà a vèurels, havent auxiliat ab algunes quantitats en metàlic a les víctimes pobres de aquesta ciutat.

Demà socorrerà en la mateixa forma a les víctimes que viuen a Cambrils y després farà lo mateix ab les de Barcelona y Valencia.

Madrid, 8, 10 matí

La "Gaceta,,

Publica:

Reial orde disposant se retornin les quantitats que dipositaren pera redimirse del servei militar actiu als individus que's relacionen, entre ells Josep Ametller Puig, Jaume Ballada Planas, Joan Bosch Corma, Enric Coll Català y Joan Vila Cañada.

Reial orde disposant que la Comissió mixta de recrutament y els Ajuntaments s'atenguin a lo disposat en la reial orde de 10 de febrer de 1905.

Subasta pera l'adquisició de títols y residus del Deute perpetu al 4 per 100 interior pera la conversió en inscripcions nominatives a favor de corporacions civils.

Anunciant la vagant en la Facultat de l'Universitat de Valladolid de la càtedra de Dret internacional públic y privat.

La regia passejada

Els telegrames de Londres diuen que està ja acordat oficialment que demà dimecres sortiran d'Anglaterra'ls sobirans espanyols de retorn a Espanya.

Segons altres noves de París, els reis no's deturaran en aquella capital, sinó que aniran directament a Burdeus ab l'objecte de que'l doctor Moore, que l'estiu últim feu una operació a don Alfons, regonegui al monarca.

Se creu que'ls reis arribaran a Madrid divendres vinent.

Per no entendre'l catalé

El Liberal se condol de que'l delegat de policia que assistí a la reunió preparatoria del Centre Català, menassés ab disoldre la reunió si no's parlava en castellà.

Diu que'l governador devia enviar allí un delegat que entengués aquesta llengua.

Afegeix que això ha demostrat lo mal servida que està a Espanya la vigilancia, donos parlantse diferentes llengües en nostra península, els encarregats del servei de policia deurien conèixeles, al menys algunes d'elles.

Inspecció de ponts

El ministre de Foment ha manifestat que segons li comuniquen no s'ha comprovat que'ls ponts del ferrocarril sobre el Júcar a Alcira y sobre'l Tajo a Vilaseca, estiguin en mal estat, com s'havia anunciat a les Corts pel senyor Testor y el comte de Cedillò.

Així mateix el viaducte de Redondela ha estat inspeccionat, fent circular per ell màquines de gran pes, comprovant que no ofereix perill.

###

No obstant, si la Comissió y el Govern, com es de suposar, rebutgen la supressió, tots apoiaran allavors les esmenes de modificació que estan encaminades a donar major representació als diferents grupus de societats regonegudes pel projecte en el que's compensa la representació patronal y obrera y evitar l'influencia que'l poder central pogués exercir en la designació de representants corporatius.

—Les principals esmenes presentades pel senyor Cambó al projecte d'Administració local són les següents:

Una a l'article 36, que diu:

«Els Ajuntaments se compondran de regidors electius, que ho seran per elecció directa, y en els majors de 5,000 habitants de regidors electius y de regidors delegats d'associacions.»

A l'article 46, una que diu:

«Les vagants transitories y definitives de regidors delegats s'aniran cobrint ab els suplents del mateix districte, quedant entre'ls suplents l'orde de major o menor votació y si n'hi hagués dos ab igual nombre de sufragis, la major edat determinarà la preferencia.»

A l'article 50 una, dient que «es obligatoria la representació corporativa en els ajuntaments de més de 5 mil habitants.»

A l'article 51, una que diu que «les Juntes provincials tindran un llibre del cens de totes les corporacions que tinguin dret a designar regidors o compromissaris en els Ajuntaments de la provincia», y afegeix «pera'l cas previst en l'article 48 les Juntes provincials del Cens senyalaran a tota associació o corporació inclosa en el cens comparatiu el nombre de compromissaris que tinguin dret a elegir tenint en compte l'importancia de la societat dintre del grupu al qual pertoneix.»

El número de compromissaris oscilarà entre 1 y 19.

Formada la llista que serveixi en les primeres eleccions, després de promulgada aquesta llei, quan una Corporació o Associació demani esser inclosa en el cens corporatiu, la Junta provincial del Cens comunicarà la petició a les societats dels grupus o localitats que deuran inscriures en ella les quals deuran informar en el terme de 15 dies sobre la procedencia o improcedencia de l'inscripció y importancia de les societats peticionaries.»

A l'article 54 una altra esmena dient que «es requisit indispensable pera figurar en el cens corporatiu que les societats portin dos anys d'existencia.»

Altra a l'article 58, paragraf segon, dient que «quan en una localitat existeixin mejor nombre de Societats inscrites que'l de regidors delegats que corresponen al Municipi, segons lo disposat en el paragraf anterior, se formaran tres grupus compostos: un per les Societats que representen interessos de la propietat, de l'industria y del comers; altre per les de culture, intelectuals, artístiques o professions liberals; y un altre per les de obrers».

Ademés, explica la forma en que s'han de designar els compromissaris pera fer les eleccions de regidors.

Les demés esmenes afecten sols a algunes paraules.

Altres demanen la supressió d'articles, com una que demana la supressió dels articles 58 al 60, y algunes altres que no tenen importancia y que no afecten a la estructura general del projecte.

—Avui el senyor Cambó ha entregat algunes esmenes més al projecte d'Administració local; una d'elles afecta al nomenament dels arcaldes y en contra de lo que disposa'l projecte demana que en lloc d'esser de nomenament reial siguin d'elecció.

Perllongant la dinastia

Els telegrames de Londres, parlant del retorn dels reis d'Espanya, diuen al final:

«Segons sembla, en el proper viatge que'ls reis fassin a Anglaterra aniran acompanyats d'un altre membre de la familia, donos s'espera un feliz succés pera dintre d'alguns mesos.»

Política caciquista

CASTELLÓ DE LA PLANA. — Al conéixes a Rivesaltes el dictamen de la Comissió d'Actes, proclamant diputat per Lucena a don Salvador Cantó, organisà l'arcalde una manifestació pera insultar an els partidaris de don Vicens Campo.

Se trabà entre abdós grupus una batalla campal, resultant d'ella un ferit greu.

Els ànims estan molt excitats.

En el poble de Sert ha sigut agredit en son propri domicili el quefe dels lliberals don Cirilo Raventós.

Demanant justicia

VALENCIA.— L'Ajuntament ha aprovat una proposició demanant al Govern que procedeixi enèrgicament contra'ls imprevisors causants de la catàstrofe de Riudecanyes.

S'acordà també expressar el sentiment de la Corporació a la viuda de Baviera per la tràgica mort de son espòs y el seu fill y que vagi una comissió al Govern civil pera fer constar la protesta del Municipi.

4'15 tarde

Per les víctimes de Cambrils

VALENCIA.— El Municipi de Torrente ha acordat donar a un dels carrers de la població'l nom de Baviera, una de les families més castigades per la catàstrofe de Cambrils.

6'15 tarde

Demanant comunicacions

Una comissió de Gandia acompanyada pel senyor Canalejas ha demanat al ministre de Fomento l'inclosió en el plan de ferrocarrils estratègics d'un d'Alacant a Valencia passant per Gandia.

L'Universitat de Saragossa

Una comissió de diputats provincials de Saragossa ha visitat aquesta tarde en el Congrés al ministre d'Instrucció pera tractar de l'assumpte de les clíniques de aquella Facultat de Medecina.

El senyor Rodríguez Sampedro s'ha reservat donar cap contestació a ses pretensions, una de les quals es l'aument de subvenció que pretenen de l'Estat.

L'Exposició de Saragossa

SARAGOSSA.—El Comitè del Centenari treballa para ultimar la forma en que l'exèrcit anglès, que tanta part va pendre en la guerra de l'Independencia, prengui part en les festes del Centenari.

Fa alguns dies que celebra'l Comitè cambis d'impressions, que donaran un oficàs resultat molt aviat.

Segurament se redactarà un missatge, en el qual s'invitarà al rei Eduard, com suprem quefe de l'exèrcit britànic, pera que aquest prengui part en els festeigs del Centenari y se digni acceptar el testimoni de gratitut que aquesta ciutat, en nom d'Espanya, li té preparat.

Contra'ls consums

VITORIA.—En el poble de Lorriaga, ab assistencia de representants de 44 pobles de la jurisdicció de Vitoria, se celebrà un miting de protesta contra l'aument de cupu de consums acordat pel capitol.

Regnà l'orde més complet.

Projecte d'Exposició

SANTIAGO DE GALICIA.— S'ha celebrat una reunió al palau arquebisbal, baix la presidencia del cardenal, a la qual hi han assistit autoritats y personalitats sortints, ab objecte de cambiar impresions sobre el projecte de celebrar una Exposició regional en 1909.

Se llegiren cartes dels ministres de Fomento, Gracia y Justicia y Hisenda, oferint el seu concurs.

L'idea ha estat acullida ab entusiasme a tota la regió.

Congrés

S'obre la sessió a les tres, baix la presidencia del senyor Dato.

El senyor VINCENTI demana diferents documents sobre Instrucció pública y emigració.

La mesa promet trasmetre'l preo als corresponents ministres.

El senyor MAYNER demana que's recompensi a un oficial de la guarda civil que's distingí en el salvament dels inondats al poble de Mora.

Els ministres de FOMENT y GOVERNACIO ofereixen atendre an aquest preo.

El senyor ROSALES solicita que vingui a la Cambra un expedient incoat contra diferents empleats de Telègrafs.

També pregunta en quin estat se troba la qüestió entre'ls estudiants y el catedràtic de Química de l'Universitat Central.

Respecte a lo primer, el senyor LA CIERVA contesta ab les frases de costum, y respecte a lo segon, la Mesa ofereix posar el preo en coneixement del ministre d'Instrucció pública.

El senyor BAS s'ocupa de l'avalot ocorregut a Cabeza del Buey, atribuintlo a mòvils polítics y pregunta si s'ha pres alguna determinació contra 'ls instigadors.

El ministre de GRACIA Y JUSTICIA promet enterarse y procedir en justicia.

Orde del dia.

Sense debat s'aproven els dictamens de la Comissió d'actes sobre'l quint lloc de Barcelona, segon de Saragossa y primer de Cádiz.

En els dos darrers llocs apareix elegit el senyor Moret.

Continúa la discussió del projecte de llei d'Emigració.

El senyor ANTON parla pera alusions personals.

Distingeix dues classes d'emigració, la que constitueix una especie d'èxode y la que's fa de manera constant, natural y continua.

Aquesta segona no's pot suprimir, perquè es necessaria als pobles.

Marca les diferencies que existeixen entre'l moviment social emigratori y el moviment crònic, considerantlos com dos moviments paralels.

Cita lo que succeeix a Anglaterra, Fransa y Italia y estudía'ls caràcters de rassa que contribueixen a fomentar la emigració en els pobles meridionals.

El senyor GARCIA ALIX li contesta en nom de la Comissió.

Rectifiquen amdós senyors.

El senyor GASSET evaqua també una alusió personal.

Diu que l'emigració avui a Espanya té caràcters greus puix no emigra l'aventurer que marxa en busca de fortuna, sinó que emigren centenars d'obrers y ses families perquè aquí se moren de fam.

Li sembla bé que'l Govern hagi portat al Parlament un projecte pera regular la emigració y diu que entre'ls conservadors y els lliberals no hi ha cap diferencia si els primers se decideixen a fomentar les obres públiques pera evitar l'emigració.

Excita a la concordia entre uns y altres sense la qual res se podrà fer.

Advoca perquè se robusteixin els pressupostos d'Instrucció pública y Foment.

Relata'ls esforsos realisats pel Japó pera difundir la cultura al pais, y abans de ferse una gran marina tingué bon cuidado de que no hi hagués a cap llogaret ni una familia ignorant ni cap ignoranta una familia japonesa.

Acaba insistint en que's deu fer una revolució en el treball que podria comensar per la construcció en els arsenals de les naus que necessita l'Estat y seguir per obres de carreteres, algüa-molls, ports y ferrocarrils secundaris.

El senyor QUEJANA, de la Comissió, pronuncia breus paraules.

El ministre de la GOVERNACIO fa'l resum del debat sobre'l projecte d'emigració.

Comensa afirmant que'l Govern està animat d'un ample esperit de concordia, com ho demostrà al discutirse'l projecte al Senat.

Creu que l'aument de l'emigració es un síntoma d'anemia del país.

Recorda les paraules del senyor Maura l'altra tarde, manifestant que no hi havia Govern que deixi de considerar l'instrucció pública com un dels problemes que exigeixen major atenció.

Elogía l'obra del Govern en materia de Foment, al qual responen els pressupostos llegits a les Corts.

Recull manifestacions fetes pels diferents oradors que han intervingut en el debat y acaba dient que'l Govern vol que ab el concurs de tots se fassi una llei que satisfassi les aspiracions generals en materia d'emigració.

Rectifiquen els senyors GASSET y LA CIERVA y se sospèn el debat.

Continúa la discussió del pressupost de Governació.

El senyor FRANCOS RODRIGUEZ rectifica.

Diu que'l senyor Calderón interpretà bé les seves paraules, però no el ministre de la Governació, que les interpretà en un sentit de censura agre ab que no foren pronunciades.

Insisteix en manifestar que'ls auments del pressupost de Governació no són útils pel país.

També insisteix en manifestar que l'actual ministre no ha fet res pera la salut pública.

El ministre de la GOVERNACIO rectifica.

El senyor FRANCOS RODRIGUEZ torna a rectificar dient que cada vegada's convens més de que deuen desaparèixer de Governació certs serveis.

La direcció de Beneficencia deuria anar a Instrucció, la Sanitat a Foment y ab Obres públiques y Comunicacions deuria ferse un ministeri, donos aquestes són dues coses que deuen anar juntes.

També advoca perquè se reformin els Governs civils, donos els serveis d'Higiene es vergonyós que continuin units a la política.

El senyor LA CIERVA pronuncía quatre paraules.

El senyor MOROTE consum el segon torn en contra.

Tracta també del mal estat en que's troba Sanitat aquí, fins al punt que d'un milió de tísics ne corresponen 50,000 a Espanya.

Censura també'ls auments introduits en el Cos de seguretat en les cinc capitals primeres d'Espanya, quan aquelx aument es molt més necessari en altres poblacions, tals com Xerès, ont l'anarquisme té fondes arrels.

Parla de la necessitat de formar un altre ministeri ab la Agricultura, l'Industria y les Comunicacions y de donar més importancia als de Foment y Instrucció.

An el meu judicí—diu—els ministeris menys importants són els de Governació, Guerra y Marina.

Passa després a ecuparse de la desigualtat ab que està distribuida la cantitat pera vigilancia, donos se dona, entre molts que cita, el següent cas:

Mentres a Cartagena y La Union, que juntes samen 100,000 habitants, se'ls assignen 21,000 pessetes pera vigilancia, a Coruña solament, que té 40,000 habitants, se nh'i assignen més de 90,000 pessetes.

Els gastos de representació als governadors també són molt desiguals.

El senyor LA CIERVA diu:—Pera això està'l projecte d'Administració local.

El senyor MOROTE:—Però aquesta llei no comensarà a regir fins a primer de juliol de 1908.

Diu que està conforme ab això'l senyor Cambó.

Ademés en ella no aneu dret a la reforma del règim fonamental, perquè no suprimiu les provincies.

El comte de ROMANONES: — Volia S. S. que's suprimissin?

El senyor MOROTE:—Sí.

El comte de ROMANONES: — Donos això no pot esser. (Rialles.)

El senyor MOROTE diu després que si el comte de Romanones va a veure al senyor La Cierva y li demana certes millores pera Guadalajara, no les hi ha de negar el ministre, tractantse d'un diputat que val tant.

El senyor ROSALES:—Donada l'amistat que existeix entre'l ministre y el comte de Romanones, no hi ha dubte de lo contrari. (Rialles.)

El senyor LA CIERVA:—No'n fassi cas S. S.! (Més rialles.)

El senyor MOROTE segueix dient que es una vergonya que en moltes provincies el cotxe del governador se pagui ab fondos de l'higiene, es dir, de la prostitució.

Acaba censurant que les dònes empleiades a telègrafs portin 20 anys cobrant el mateix sòu de 1,600 pessetes.

El senyor MARTINEZ CONTRERAS li contesta, fentho breument, per la Comissió.

El ministre de la GOVERNACIÓ justifica'ls auments fets a seguretat y vigilancia.

Rectifiquen els senyors MOROTE y LA CIERVA.

El senyor ROSALES consum el tercer torn en contra de la totalitat.

Senyala'l pas del senyor Espinosa de los Monteros per la Direcció de Correus com un dels majors fracassos.

Demana grans reformes pera'l servei de comunicacions, que avui se troba en un estat lamentable.

Advoca per la rebaixa de les tarifes postals, perquè estem essent una excepció a Europa.

Censura que lo que's recauda per apartats vagi al Tresor en lloc de quedar a benefici dels carters, que són els que fan l'apartat.

Diu que deu suprimirse el límit mínim de 15 paraules en els telegrames, podent, el que volgués, posar un despatx sols de cinc o sis paraules, abonant únicament 50 o 60 cèntims.

El senyor POGGIO, de la Comissió, li contesta.

El ministre de la GOVERNACIO, seguint la costum en aquest debat d'anar contestant als oradors que consumen torn, fa lo propri ab el senyor Rosales.

Respecte a vigilancia, seguretat y sanitat fa manifestacions semblants a les que ja ha fet en la tarde d'avui al contestar als senyòrs Morote y Francos Rodríguez.

A lo corresponent a Comunicacions, diu que en efecte fan falta reformes, però tant amplies y tant radicals que no's poden realisar en un sol pressupost.

Rectifica'l senyor ROSALES, quedant acabada la discussió de la totalitat.

Se sospèn aquest debat y s'aixeca la sessió a dos quarts de nou.

Senat

Comensa la sessió a dos quarts de quatre.

Presideix el senyor Azcàrraga.

Orde del dia.

El general WEYLER presenta una esmena al projecte fixant les forses permanents de l'exèrcit pera 1908, demanant que'l cupu sigui de 100,000 homes.

El senyor Weyler apoia breument la seva esmena dient que en les presents circumstancies són necessaris els 100,000 homes.

Per la Comissió li contesta'l general MONTES SIERRA, qui considera suficients els 80,000 homes que's demanen.

El general WEYLER rectifica, donantse per satisfet davant les explicacions del senyor MONTES SIERRA, qui també rectifica.

Torna a parlar el senyor WEYLER, qui s'extranya de que en el Govern el general Primo de Rivera sostingui un criteri diametralment oposat al que sustenta fòra d'ell.

El ministre de la GUERRA diu que es qüestió de xifres y an elles hi ha que atenirse, però afegeix que aquest Govern sempre's preocupà de tot lo relacionat ab auments en l'exèrcit.

El general WEYLER se dona per satisfet ab les paraules del ministre y retira l'esmena, donantse per acabada aquesta qüestió.

El general LUQUE intervé pera alusions explicant per què rebaixà'l cupu quan sigué ministre.

La causa, diu, de senyalar 48 mil homes no fou altra que l'informe, notabilíssim, com tots els seus, donat per l'Estat Major Central.

Considera bo l'actual projecte, donos ara hi haura consignació suficient en el pressupost, cosa que no hi havia en son temps.

Acaba considerant plausible l'establiment del servei militar obligatori, però passant primer per la llei d'instrucció militar obligatoria.

El general MONTES SIERRA contesta el discurs del senyor Luque, prometent complir lo que proposa, però pera tot, en aquest món, fan falta recursos.

Rectifica'l general LUQUE dient que de la llei de recrutament y de reemplàs se n'han fet trossos.

El general WEYLER se dona per aludit y explica la reforma de la susdita llei, de la que fou autor.

Parla immediatament el general LUHUE y intervé pera alusions el general Lopez Dominguez dient que es compromís d'honor pera'l partit democràtic la llei del Servei militar obligatori.

El general Luque explica les seves anteriors paraules y el general Ochando defensa'l dictamen.

Queda aprovat el projecte de forses permanents pera 1908, quedant damunt la Mesa pera votació definitiva.

Sense discussió s'aprova'l projecte de llei autorisant la venda o permuta de terrenys ab l'objecte de regularisar els solars del quarter de la Merced, a Málaga.

Se voten definitivament el projecte de llei incloguent en el plan general de carreteres una de Gondar a Villagarcia y altre projecte pera l'acabament del carril de Betanzos al Ferrol.

Continúa la discussió dels pressupostos.

Rectifica 'l senyor CALVETON insistint en el seu discurs y afegint que'l ministre d'Hisenda ha deixat incontestades les preguntes que se li han dirigit durant el curs del debat sobre qüestions tant importants com la liquidació dels deutes d'Ultramar, baixa dels cambis y concert econòmic ab Catalunya.

El ministre d'HISENDA contesta vagament, sense dir res concret sobre les preguntes que se li fan.

El senyor SALVADOR diu que'l ministre no parla clar.

Si jo fos ministre, afegeix, hauria dit clarament que no somniessin a Catalunya ab el concert econòmic.

El senyor OSMA diu que es aquesta una qüestió complexa y pera tractar d'ella es precís concordar moltes voluntats.

Parlen novament els senyors SALVADOR y CALVETON.

El premer se mostra contrari en absolut al concert econòmic; y el segon, partidari incondicional d'ell.

El senyor OSMA, com en tot el temps que's ve discutint la seva obra en el Senat, se tanca en vaguetats.

Acabada la discussió de la totalitat, se passa al debat per Seccions, discutintse la tercera: Deute públic.

El duc de LERMA consum un torn en contra, pronunciant un discurs de crítica per la forma irregular en que Espanya té'l Deute.

El duc de LERMA censura que'ls pressupostos no continguin res nou.

Examina la qüestió del Deute, classes passives y finques embargades per deutes a l'Estat.

Respecte a la primera, senyala l'importancia que té'l fet de que en un pressupost com el nostre el Deute ascendeix a 400 milions.

Creu que tots els anys deuria destinarse una quantitat pera la compra de Deute interior y rebaixar l'interès, com ho ha fet Italia.

Opina que deuria presentarse a les Corts un projecte rebaixant també l'interès del Deute interior.

Recomana la necessitat de reglamentar la qüestió de les classes passives, que arriba a la xifra de 78 milions de pessetes.

Demana la reforma de la tributació, per esser injust exigir el 25 per 100 de contribució als petits propietaris, encara que les cullites siguin nules.

Això seria un remei pera l'emigració.

Les finques que per no pagar són embargades, passen totes a mans dels cacics; voldria saber el benefici que això reporta a l'Estat.

Se declara partidari de que als petits propietaris, quina renda no passa de mil pessetes, no se'ls cobri més del 4 per cent.

Contesta'l marquès d'IBARRA, de la Comissió.

El ministre de la GOVERNACIO ofereix tenir en compte algunes de les indicacions del duc de Lerma.

Rectifica'l duc de LERMA, insistint principalment en la qüestió del Deute, puix el país ignora a quant pugen els ingressos.

Ofereix ocuparse en altra ocasió de aquest punt, que creu interessantíssim pera'l país.

El marquès de ALONSO MARTINEZ, a qui se concedeix la paraula, demana, en atenció a lo avensat de l'hora, que se li reservi pera demà.

La Cambra accedeix, y s'aixeca la sessió.

Parlamentaries

Aquest matí han conferenciat extensament els senyors Maura y Cambó sobre el curs dels debats en el sí de la Comissió que ha de dictaminar en el projecte d'Administració local.

—Ha mort repentinament el diputat a Corts per Torrijos don Josep Hierro.

—El programa parlamentari, apart lo imprevist, es el següent:

El pressupost de Governació quedarà aprovat demà.

El dijous se discutirà'l de Guerra o'l d'Instrucció.

En el de Guerra hi intervindran els senyors Moret y Cobian.

El Govern confia que la discussió serà breu, lo mateix el de Marina que'l de Foment; únicament el d'Instrucció serà ampliament debatut.

El Govern espera, ademés dels pressupostos, tenir aprovats abans del 22 els projectes d'emigració y de ferrocarrils estratègics.

El senyor González Besada sembla que està conforme en concedir als ferrocarrils secundaris les mateixes aventatges que als estratègics.

—La subcomissió del pressupost de Marina ha formulat algunes observacions sobre Administració central y Apartaders que sotmetrà a l'aprovació del ministre.

Els diputats solidaris

El senyor Losas surt aquesta tarde cap a Barcelona.

Quan se discuteixi el pressupost d'Instrucció pública retornarà'l senyor Llosas pera consumir un torn per encàrreg de la Solidaritat.

4, 1 a 3 matinada.

Conferencies del senyor Cambó

El senyor Cambó ha conferenciat ab els senyors Moret y Canalejas, puix ni aquests senyors ni els seus amics, malgrat l'anunci de que'ls lliberals tenien presentades 400 esmenes al projecte de Administració, han donat senyals de vida y desitjava conèixer el criteri d'aquestes fraccions parlamentaries en els treballs que's fan davant la Comissió.

Consell de ministres

Demà a les nou se reunirà'l Govern en Consell en el domicili del senyor Maura.

La beneficencia oficial

A l'Hospital general se barallaren aquesta tarde dos malalts.

L'un resultà ferit d'arma blanca. Està greu.

L'Institut de Reformes Socials

Aquesta nit s'ha reunit l'Institut de Reformes Socials.

Tractà de la qüestió del tancament de tavernes.

Després de llarga discussió no s'arribà a cap acord; s'aplassà fins la vinenta reunió del divendres.

An aquesta reunió durà'l senyor Azcàrate escrita una especie d'orde del dia a la discussió, de manera que pugui resoldres l'assumpte.

A l'Institut ningú es partidari de que se obrin les tavernes.

Els socialistes són també partidaris de que's tanquin.

L'aventura del Marroc

DE PARÍS

Mulei Hafid contra Rabat

El general Drude telegrafia desde Casablanca que'ls informes dels indígenes li participen que Mulei Hafid ha sortit de Marrakesh y se dirigeix a atacar a Rabat.

D'ORAN

Bombeig d'Arbeal

Noves de Marnia anuncíen el bombeig d'Arbeal, gran mercat y punt de concentració dels Beniasen.

Se prepara la marxa de fortes columnes, havent ja sortit convois de municions.

Arribaren dos generals ab son estat major.

Noves d'origen militar anuncíen un gran cop que deixarà sentir els seus efectes sobre la ribera dreta del Muluya, fent pagar car als beniasen la seva intrusió en territori francès.

DE MADRID

Per les tropes de Casa-Blanca

El ministre de la Guerra ha aprovat un projecte de barraques desmontables pera les tropes de Casa-Blanca, essent el pressupost de 47,380 pessetes.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER

París, 3

Alemanya

Maniobres militars

BERLIN.—Les grans maniobres de 1908 se faran a la frontera francesa, entre Sarrebourg y Saverne.

El kaiser Guillem les dirigirà.

Fransa

La situació de Portugal

Noves de Portugal acusen gran incertitut sobre la situació de Lisboa.

Japó

L'emigració als Estats Units

TOKIO. — El Govern crida a l'embaixador japonès a Washington pera que vingui a donar explicacions personals sobre la qüestió de l'emigració japonesa als Estats Units.

Portugal

La dictadura

LISBOA.—El periòdic *O Mundo*, que dirigeix França Borges, ha estat sospès per 30 dies.

El privat del rei

OPORTO.—S'han verificat els funerals de Hintza Riveira, assistint el dictador Franco, els ministres y personalitat polítiques.

El senyor Franco y els ministres han retornat a Lisboa, despedintlo sos partidaris ab entusiasme, sense que ocorregués cap contratemps.

Estats Units

El missatge presidencial

WASHINGTON.—Ha sigut llegit el missatje presidencial en amdues Cambres reunides en Congrés.

OBSERVACIONS ATMOSFÈRIQUES

El temps se presentà ahir ab tendencia variable. Desde les primeres hores del matí lluí el sol, però foren tot sovint interceptats sos raigs per nuvolades, que, després del mitgdia, eren bastant grans. La temperatura se va elevar notablement.

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetro nivel mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Cielo	Quantitat de neve
9 m.	759'64	14'0	O.	74	O. K. S.	0'5
3 t.	757'25	15'5	S. S. O.	49		0'4

Hores de	TEMPERATURA Máxima	TEMPERATURA Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milims
24 hores	Sol 23'4 / Omb. 15'5	Omb 8'2 / Refl. 7'0	272	1'97	

Sortida del sol: 7'01 m.—Posta: 4'22 t.
Sortida de la lluna: 4'23 m.—Posta: 4'49 t.
Quart minvant.

Notes comparatives de la temperatura

Durant els sis ultims dies

	3 Des. 1907	2 Des. 1907	1 Des. 1907	30 Nov. 1907	29 Nov. 1907	28 Nov. 1907
Máxima al sol	23'4	26'5	28'2	22'8	24'6	29'0
Mínima a l'ombra	8'2	16'6	16'8	13'2	10'4	6'8

Durant els mateixos dies de l'any anterior

	3 Des. 1906	2 Des. 1906	1 Des. 1906	30 Nov. 1906	29 Nov. 1906	28 Nov. 1906
Máxima al sol	25'0	23'7	20'4	30'3	30'8	27'5
Mínima a l'ombra	6'3	5'8	10'0	8'0	9'0	8'8

Teatres y Concerts

PRINCIPAL.—Estrena de T'ESTIMO!, assaig d'opereta, en dos actes, arreglada al català per en *Lluís Puiggarí*, música del mestre *Adrià Esquerrá*.

Tota l'obra versa sobre'l fet d'un capitalista que deixà la seva fortuna, segons testament, a la persona de la seva familia, major de vint anys, que no hagués fet mal en la seva vida, a una altra persona del sexe contrari, la confessió de que l'estimava. El testament dona la preferencia als homes que no hagin dit mai *T'estimo!*, y en cas de que entre'ls hereus no hi hagi cap home que sigui per aquest concepte merexedor de la fortuna, aquesta va de dret a la dòna que's trobi en les esmentades condicions.

Por calcularse tot seguit la serie de situacions còmiques que promou altal fet. En el primer acte s'desclou el testament, ab estupefacció de tots y comensa llavors de fet, el conflicte. Entre'ls hereus n'hi ha dos que no han dit mai *T'estimo!* a ningú: un home y una dòna joves, els quals acaben per estimarse, y com que ell confessa la seva passió y ella accedeix sense pronunciar la paraula, l'incident termina felisment y la fortuna queda en poder dels dos.

L'esperit de l'obra es, donos, essencialment còmic y les escenes se succeeixen ab veritable interès. El llenguatge es gràcil, el xiste oportú y l'obra distreu forsa. El senyor Puiggarí ha estat felicíssim en l'adaptació, y creiem que l'obra està destinada a representarse moltes vegades.

El mestre Esquerrá ha escrit pera aquesta obra uns números de música forsa inspirats y ben harmonisats, com tot lo seu, essent de una veritable justesa'l pas-doble del primer acte y el duo del segon.

En l'interpretació s'hi distingiren la senyora Morera y la senyoreta Morató y els senyors Giménez, Puiggarí y Santpere.—Z.

TEATRE ROMEA. — Estrena de LA COLLA DEN PEP MATA O ELS MARTIRS DE L'INQUISICIO, sainet en un acte de l'*Ignasi Iglesias*.

Es la senzillesa una de les primeres qualitats d'escriptor teatral de l'Iglesias. El seu procediment escènic es natural, espontani, planer, sense complicacions y sense enfarfecs. Alhora sòlida, artística y senzilla, la seva arquitectura escènica es una de les més perfectes del teatre contemporani. Entre'ls moderns comediògrafs y dramaturgs, jo no sé de cap que aventatgi a l'Iglesias en la construcció de l'obra.

El sainet estrenat ahir al Teatre Català es un exemple d'aquesta preuada qualitat del nostre Ignasi Iglesias. L'acció's descapdella ab completa naturalitat y les escenes y el diàleg rellisquen llisament, entre mitg d'un ambient de veritat. Passa a les taules allò mateix que passaria en la realitat en un cas igual. Els personatges parlen ab les mateixes paraules que usarien si en aquells moments no fessin comedia.

L'argument del sainet es ben vulgar. Una colla d'aficionats de poble que actúen a la societat «La Violeta», esperen l'arribada de les dues actrius, característica y dama, contractades pera representar «Els martirs de l'Inquisició», que es un drama dels més forts. Quan les artistes, que són mare y filla, se troben ja a cán Pep Mata, el veterà cap de colla dels aficionats rurals, compareix l'agutzil ab una comunicació del batlle, qui ha determinat sospendre la representació d'«Els màrtirs de l'Inquisició» per motius de moralitat y orde... Indignació general. En Pep Mata no vol firmar el rebut de l'ofici, desoint els precs de labona de la seva muller. Vol fer l'obra de totes passades; però la colla, desanimada, no'l segueix. Les actrius se n'entornen y el pobre Pep ha de pagar el *bolo*. Els aficionats, tots menys el galan jove que li resta fidel, se rebolen contra ell y l'abandonen. Fracàs total. En Pep Mata encara té humor pera encaminarse a l'estació ab el galan a dar comiat a les damos.— Ja t'arreglaré jo quan tornis!—mormora la bona muller... Y cau el teló.

Ab aquest petit argument l'Iglesias ha sabut fer una obreta amena, entretinguda, que respira un aire de frescor y de bondat amable. Els tipus són retrats del natural. La dòna den Pep, especialment, es d'una veritat admirable. Les situacions còmiques són tretes de la realitat. No hi ha en «La colla den Pep Mata» cap d'aquelles exageracions caricaturesques ni cap d'aquelles figures fantàstiques imprescindibles en les obres de gairebé tots els autors que passen per humoristes.

Els actors estigueren ahir forsa bé. Cal fer menció especial de la senyora Clemente.

L'Iglesias fou cridat a les taules y ovacionat. Ja ho havia estat una hora abans, a l'acabar la representació de «La barca nova». An aquesta obra li feu ahir el públic més justicia que no pas la nit de l'estrena. El tercer acte, que la temporada passada no agradà gaire, fou anit millor comprès y aplaudit extraordinariament.—A. R. y V.

TEATRE DE NOVETATS.—Companyia de *varietés*

La funció d'ahir al vespre a Novetats fou un veritable acontecimement.

L'anunci de la lluita de M. Rakú y l'anglès Mr. Miles portà an aquell coliseu una gentada extraordinaria. Després de les nou ja estaven venudes totes les localitats, entrades a galeries incloslu. No cal dir com estava'l teatre de gent.

El públic se mostrava frisós pera veure la sensacional lluita. Tots els números que la precediren, inclosos alguns que són de regonegut mèrit, foren rebuts ab certa fredor. Se havia anat al teatre pera veure la lluita anglo-japonesa, y lo demés importava poca cosa.

Al presentarse'l lluitador japonès ressonà un gran aplaudiment, que's repetí al fer sa aparició Mr. Miles. Aquest es un home sapat, més alt y corpulent que M. Rakú, ab musclos voluminosos y moviments lleugers. Una bona part del públic se pronuncià a favor del fill de l'Anglaterra. Judicant per les aparencies no era extrany, perquè ja hem dit que l'anglès té una major corpulencia que'l nippó.

Comensà la lluita. Rakú aconseguí tirar a terra al seu contrincant; però aquest es fort y sabé posarse assobre, després de grans esforsos. Això's repetí tres o quatre vegades, anant per terra tots dos, alxecantse després, sense que ni l'un ni l'altre aconseguís dominar al rival.

El públic, fortament interessat en la lluita, aplaudia cada vegada que un dels combatents se posava en condicions de superioritat sobre l'altre. Molts espectadors s'alxecaven pera millor veure les incidencies de la lluita, provocant protestes dels del darrera, als quals interceptaven la visió. Ningú volia perdre'l més petit detall.

M. Rakú combaté desde un comensament ab superioritat a l'anglès, al qual tirà per terra diferentes vegades. Però Mr. Miles, forsut, un cop en terra podia tombarse, esquivava'l cos pera que no li agafés una extremitat pera ferli la *clau*, que es el resort de la manera de combatre de Rakú, y posarse damunt d'aquest, que alguns moments semblà quedar vensut.

En un descuit del nipó, se vegé a l'anglès agaferlo, posàrsel al cap y rebótrel per terra com una pilota.

La lluita durà uns dotze minuts. La victoria de Rakú fou completa. A Pmúltim pogué agafar al seu contrincant, dominarlo, posarlo immòvil a terra y ferli la *clau* al bras. Mr. Miles no pogué resistir y se donà per vensut. Una vegada més havia quedat demostrat aquell refrà: «Val més enginy que forsa». El *ju-jutsu*, lluita d'enginy, científica, podriem dir, es superior a les lluites que's basen solament en la forsa.

El públic dedicà una sorollosa ovació a M. Rakú, que quedava essent invencible campió del *ju-jutsu*. Al sortir se veien molts grupus comentant animadament la lluita y el seu resultat.—A.

Moviment autonomista

Tarragona.—La primera conferencia de la tongada que's proposa donar l'Unió Democràtica Nacionalista fou a càrreg de son digníssim vis president, en Pere Lloret, a qui acudí a escoltar una gran gentada.

L'orador començà la peroració remerciant l'alt honor d'esser ell el primer demanat pera aquesta feina, y seguidament historià breument el nacionalisme tarragoní, fent esment de la constitució y vida de la disolta Associació Catalanista de Tarragona y sa Comarca y del Centre Nacionalista Català, ambdues ab portaveu en la prempsa pera fer sentir les llurs aspiracions. Cità també entre'ls antecedents de l'actual moviment a Tarragona, els magistrals articles de pura doctrina nacionalista dels senyors Lluhí Rissech, Jaume Carner y altres considerats a judici de l'orador com a pedres fonamentals del nacionalisme català.

Les societats catalanistes tarragonines, fòra'l treball de propaganda, visqueren una vida pobra, negativa, y per fi tots hem comprès que era arribada l'hora d'orientarles per distints viranys. Dona la culpa d'aquesta feina negativa de les entitats tarragonines a que's limitaren exclusivament a fer treball de crítica.

La crítica, per sí sola—digué—no serveix pera constituir un organisme fort, potent, ple de vida. Una entitat que, com a arma única o principal exercexi la crítica, no aconseguirà establir veritable unió, ni consistencia, ni disciplina entre'ls seus associats; ben al contrari, més aviat o més tard, sentirà símtomes de refredament, de descomposició, de mort. Es necessari que al treball de crítica s'hi uneixi l'acció que lliga, l'acte que convens, el fet que diu y demostra més que totes les paraules del propagandista.

Esmenta com exemple la Solidaritat Catalana. Fou primer un moviment de protesta, una negació; però's convertí ben prompte en afirmació en el Programa del Tívoli, y acionà d'una manera majestuosa en les eleccions provincials y llegislatives, com està ara acionant a les corporacions y al Parlament.

L'Unió Democràtica Nacionalista ha de fer acció també; una acció de guerra, d'oposició ferma, marcant els seus passos no sols en la crítica, sinó en fets perdurables, reconstituint, afermant cada dia més les solucions del Nacionalisme.

Havem de combatre als polítics per sistema, als polítics gastats, ab la perfecció y la afirmació de lo nostre, al Municipi, a les Cambres de Comers, a les Agrícoles, a la Diputació, per Tarragona primer, per sa comarca y per Catalunya.

L'Unió Democràtica Nacionalista té dos grans problemes a resoldre. El local, que's plantejà ara fa sis anys ab unes eleccions administratives y que fracassà potser per falta d'una orientació positiva, perquè no va anar a afirmar un ideal.

Davant d'una Solidaritat dels polítics contra Catalunya, que ni solidaritat l'auomenen per vergonya, devem de posar la nostra, la Solidaritat de la defensa mutual.

La Junta de l'Unió ha fet treballs en aquest sentit y molt en breu potser vos podrà donar noves ben encoratjadores.

La Solidaritat dintre de Tarragona aviat serà un fet y llavors ens haurem posat en condicions de resoldre'l nostre problema local.

Una cosa podem afirmar ben alt els autonomistes, y es que del mal que Tarragona sofreix no'n tenim cap culpa nosaltres. Podrem havernos equivocat, potser; però nosaltres no havem causat mal cap perjudicl, no havem pactat mai ab ningú pera causar danys a la ciutat volguda.

Mirem ab indiferencia com els polítics se tiren llot uns contra'ls altres, donos no més que llot poden llensarse; però mentrestant seguim la nostra obra de reedificació.

¿Per què lo que ha fet la Solidaritat per Catalunya no ho podem fer nosaltres aquí per Tarragona? ¿Es que a Tarragona l'han llensada del terrer català per befa y escarni nostre? No ho tolerarem pas, no ho havem de permetre. Si fins avui Tarragona l'han convertit en un centre aont les males armes caciquistes n'han fet lo que han volgut, demostrarem ara que tot lo dolent s'acaba y nosaltres ho acabarem.

Un sorolló picament de mans esclatà al pronunciar les darreres paraules el senyor Lloret, essent felicitadíssim pel triat auditori que escoltà ab devoció la paraula de l'orador.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, tarde, a les cinc, «Les roselles»; a les sis, «T'estimo». Nit, a les nou, vetllada del Centre Nacionalista Republicà; la comedia den Goldoni «La malalta fingida» y «Núvols en creu».

Demá, a les cinc, «No diguis blat...»; a les sis, «T'estimo». Nit, a les nou, Tertulia Barcelonina; l'obra cómica d'éxit extraordinari «Els gendarmes» y l'assaig d'opereta «T'estimo».

Se despatxa a comptaduría.

Pe la funció d'avui a la nit, se despatxan vals d'entrada y butaca a 1'25 pessetes (inclós timbre), a la camiseria dels germ ns Bonet, Rambla del Centre, 3; dolseria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30, y bar.eteria Lluch, Asalt, 4.

TEATRE PRINCIPAL. — Vetllades del Centre Nacionalista Republicà.—Avui, segona funció de la tercera serie; la comedia en tres actes «La malalta fingida» y el drama en un acte «Núvols en creu». Se despatxen vals d'entrada y butaca a 1'35 pessetes, inclòs el timbre, a la dolceria Puigdomenech, rambla de les Flors, 30; camiseria dels germans Bonet, rambla del Centre, 3, y barreteria Lluch, carrer Nou de la Rambla, 4.

TEATRE PRINCIPAL.—Tertulia Barcelonina.—Demá, nit, a les nou, l'obra cómica en dos actes d'éxit extraordinari «Els gendarmes» y l'assaig d'opereta en dos actes adaptada al català per Lluis Puiggarí, ab música del mestre Adrió Esquerrá «T'estimo». Se despatxan vals de butaca y entrada a 1'25 pessetes (inclós el timbre), a Casa Bertra, Jaume I, 10; quincalleria «El Vano», Hospital, 19, y sastreria Pantaleoni, Rambla Canaletes, 11.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Gran Companyia d'ópera italiana.—Avui, quarta d'abonament, segona del segon torn, primera de dimecres; debut del célebre tenor Anselmi, senyoreta Caprile, y Astilliero; a dos quarts de nou, l'ópera den Massenet «Manon».

TEATRE CATALÁ (Romea).—Avui, funció Iglesias; les dues derreres obres de dit autor «La barca nova» y «La colla den Pep Mata o els martirs de l'Inquisició». A dos quarts de nou.

Demá, tarde y nit, la mateixa funció d'avui.

Divendres, estrena «El tribunal de les algües» (un acte, Pous).

Abonament a Funcions Especials de Moda als Dilluns; queda obert el de la serie onzena de vuit funcions.

Se despatxa a Comptaduría.

TEATRE NOVETATS.—Gran éxit de totes les atraccions de la Companyia y especialment de M. Rakú.—Avui, gran éxit del invencible profesor japonés de Ju-Juisu M. Rakú, el qual lluitará avui ab el aficionat que ab tant plauso del públic va lluitar el dia de son benefici, si se presenta com ha promés, y les notables atraccions The Frans Brothers, Bento Bros, La Silphide, Barlay Bros, Le nu esthetique, Les Karrison, Les Williots, y M. Lichtor. A les nou.—Entrada, 50 céntims.

Demá, tarde, a dos quarts de quatre, matinée parisienca. Nit, continuació del desafio entre M. Rakú y el campió de lluita greco-romana Mr. Miles.

TEATRE TÍVOLI.—Gran Companyia cómic lírica; directors: Ventura de la Vega y F. Pérez Cabrero.—Avui, tarde, a dos quarts de set, «La alegria de la huerta», estant a gran altura el senyor Valle y la senyora Sixto y cinematógraf ab la película de «La catástrofe de Riudecanyes». Nit, a un quart de deu, especial: «El raton», «Todos somos unos», «La conquista del marido», «El rey del petróleo», creació del senyor Alfonso, y cinematógraf ab la película de «La catástrofe de Riudecanyes».

Demá, tarde, funció popular; a dos quarts de cinc, «El rey del petróleo», l'ópera «Cavalleria rusticana» y cinematógraf.

Divendres, «La alegre trompeteria», pintantse el decorat y confeccionantse un riquisim vestuari, colosal éxit a Madrid.

TEATRE ELDORADO (Teatre de Catalunya).—Gran Companyia cómica Balaguer-Larra.—Avui, dia de Moda; les dues comedies en dos actes cada una «El abolengo» y «Una cana al aire». A les nou.

Demá, la joguina «Primo Prieto» y la comedia en tres actes «El genio alegre».

Dissabte, estrena de «Nido de águilas», última producció de Manel Linares Rivas, estrenada últimament al Teatre Lara, de Madrid, ab extraordinari éxit.

Se despatxa a Comptaduría.

TEATRE NOU.—Comp nyia cómic lírica de primer orde.—Avui, tarde, a les quatre, secció sencilla: «La campana de la vela»; a les cinc, doblet «Tenorio feminista» y «Todos somos unos». Nit, a un quart de deu, especial: «Los veteranos», «Todos somos unos» y «La patria chica», éxit continu.

Divendres, estrena de primer orde, «La alegre trompeteria», ab quatre decoracions noves, y un riquisim vestuari nou, colosal éxit a Madrid.

Aviat, «Ines de Castro», obra en tres actes.

TEATRE APOLO.—Companyia dramática dirigida pel primer actor don Frederic G. Parreño.—Avui, a tres quarts de nou en punt, sexta representació de «Víctima y madre», gran éxit.

Demá, gran funció.

Dissabte, «Magdalena la mujer adúltera» (refosa per son autor).

SALA MERCÉ.—Grandiós éxit, de la sensacional película d'actualitat «Catástrofe ferroviaria a RIUDECANYES» y de la interessantíssima película

UN GEGANT DEL AIRE

globo dirigible alemany, Zeppelin, núm. 2; programa extraordinari.

Exit grandiós de les «Grutes meravelloses», completament reformades.

TEATRE PABELLÓ SORIANO.—Exit grandiós de la troupe Bracco, cinc persones; del trio Chandon, dues senyoretes y un cavaller; de los Conatos, tres senyoretes y un cavaller; ovacions continuades a tota la notable Companyia de Varietés

SOCIEDAD FARMACÉUTICA ESPAÑOLA

FUEGO ESPAÑOL

marca y nom registrats

LINIMENTO FORMIGUERA

Aplicable als cavalls y altres animals domèstics en substitució del cauteri o foc candent sense destruir el pèl

Aprovat y recomenat per gran nombre de menescals notables de tot el regne pera la curació de les coixeres antigues produïdes per torsió, distensió dels lligaments y de les veines sinovials (vulgarment extorsió), de les contusions profondes de les articulacions, dels reumes crónics, paràlisis, *quistes, lobanillos* sobre mans, *alifafes*, bufetes, etc., etc.

De venda a totes les bones farmacies, drogueries y dipòsits d'especifics de tota Espanya

Exigeixis el títol SOCIEDAD FARMACÉUTICA ESPAÑOLA, en totes les especialitats del doctor Formiguera

OFICINES: Ronda de Sant Pere, número 4; BARCELONA

Timbrófils!!!

6 coleccions de segells d'Europa (tots diferents), **per 10 francs, ofertes per la casa Victor Robert, 83, rue Richelieu; París**

Fransa	Europa del Nord	Estat del Bàlific	Europa Central	Estats dels Balkans	Europa del Sur
75 valors de 1849, 1853, 1862, 1863, 1870-71, 1876, 1900, 1902, 1903, taxes, etc. 2'50	75 valors d'Anglaterra, Bèlgica, Holanda, representant més de 4 francs en catàleg. 1'75	50 valors de Dinamarca, Noruega, Russia, Suecia, catalogats a més de 4 francs 2'00	75 valors d'Alemanya, Austria, Baviera, Suissa, Hongria, Wurtemberg 1'25	60 valors de Bosnia, Bulgaria, Grecia, Rumania, Servia, Turquia, de preu 15 frs. 2'00	50 valors d'Espanya, Italia, Portugal, de un valor de 3 francs en catàleg 1'50

Demaneu el **Cataleg d'ocasions** (40 págines en octau), que s'ha publicat pera 1907 y que es enviat **gratis** y franc ab bonics segells oferts com a **prima gratuita.**

L'ANTI-RHUMATISM "DROPS,"

cura tots els

REUMATISMES

LAGRANGE, farmacèutic preparador — Issigeac (Dordogne)

Mobles de A. Dirat

Exposició permanent de dormitoris, menjadors despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes: Mendizábal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

Paquet reclam

de la perfumeria E. Coudray, 13 rue d'Enghien, París.—Oferta sensacional. Expedeix de franc, enviant 5'75 francs:
1 Ampolla Extracte «Héliotrope blanc»;
1 Savó extra fi «Chevrefeuille»;
1 Ampolla Aigua de Colonia «Impériale ambrée»;
1 Ampolla d'assaig «Rosee Sovrana»;
1 Capsa «Velamine a la Violette», y
2 Mostres perfums «Adiantio» y «Cyclamen».
Exigiu a tot arreu els Perfums E. Coudray.

Familia de modestes pretensions acceptaría únic disposar. Concell de Cent, 317, quart.

Set llibres de Medecina y d'Higiene enviats com a primes gratuites a tot comprador d'una capsa de Pastilles del Dr. Dupeyroux.

Les més agradables, de més eficacia, les més barates, usades pel tractament y preservació dels Reumes, Bronquitis, Catarros, Mals de gorja, Laringitis, Grippes, Tuberculosi, Faringitis.

Capsa, 0'75 francs y enviant 0'95 francs se rebran ab la caps a les set obres de reclam:

1 *Tractat de les malalties de l'aparell respiratori.*
2 *Com curo als tuberculosos.*
3 *Curació de les malalties Microbianes de l'aparell respiratori.*
4 *Des Eupeptases y de la llur acció curativa y ràpida en les malalties de l'estómac.*
5 *Tractat de les malalties de l'estómac y intestins.*
6 *Alimentació y règim en l'home y en els animals.*
7 *Avís al Poble sobre la salut.*

ASMATICS

COMPREU LES PASTILLES DUPEYROUX

PARIS 5, Square de Messina, 5 PARIS

LA PERMANENT

4 duros y mitg

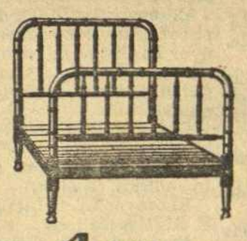

4 duros

2 duros y mitg

3 duros

Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotzena; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respaldo tapissat a 18 duros.

Llits pera sommiers. Amplaria 5 palms

Cortinatges confeccionats a 4 duros, de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panyos, cenefa, sarrell y abassaderas.

7-Plassa Universitat-7

DIGERIU

ELS

ALIMENTS

y tindreu bona salut, sereu fort y actiu. Mal de cap, desvaneixements, constipats y impureses de la sang, resultats d'una digestió dolenta, desapareixeran si preneu

LA TISANA AMERICANA DE SHAKERS

Demaneu el follet gratuit a M. Oscar Fanyan, a Lille

BOTLLETÍ COMERCIAL

Moviment de Borsa

3 de desembre 1907.

Ab fermesa han continuat cotisantse aquest matí tots els valors al Casino Mercantil. Han debutat: l'Interior a 82'41, els Nords a 66'10 y els Alacants a 90'60. A la tanca han passat: l'Interior a 82'42, els Nords a 66'20 y els Alacants a 90'75.

Malgrat l'orientació optimista que ha deixat conèixer a la tarde la Borsa de París, nostres valors han tingut un curs menys animat y han donat llurs fluctuacions ab més pesadesa que en el dia anterior.

Aquest entorpiment, si així se pot dir, ha produït extranyesa, puix donada la millora dels mercats reguladors, la bona situació en que's troba avui en dia l'estat financier y la fermesa d'aquesta plassa, era d'esperar un resultat ben diferent del que s'ha obtingut. Madrid ha sostingut a la Renda a molt bon cambi y ha cotisat els francs ab més fluïxetat. Aquí en cambi els francs han guanyat dèu céntims.

El curs seguit fins a les quatre de tarde es: l'Interior ha començat a 82'43, ha reculat a 82'35 y després de passar a 82'41, ha tancat a 82'42. L'Amortisable fi de mes no s'ha cotisat.

Els Nords, de 66'40, cauen a 65'90 y acaben després a 65'05.

Els Alacants comensen a 91'00, reculen a 90'15 y passen a les quatre a 90'35.

Les Orenses, també més fluïxes, oscilen entre 23'60 y 23'70.

El Colonial se cotisa a 73'87, y les Catalanes a 18.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per cent, a 76'75; del 5 a 76'75; Segovies, a 105'50; Sant Joan de les Abadeses, a 00'00; Alacants del 4, a 96'00; del 2 1|4, a 57'00; de la Serie B, a 100'65; Roda a Reus, a 54'75, y Orenses, a 51'50.

Sense més animació ha transcorregut la sessió del vespre al Borsí.

La tanca ha donat, a les sis:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	82'40	82'40	—
Nords	66'15	66'00	0'15 g.
Alacants	90'25	90'50	0'25 p.

Els francs s'han cotisat a 13'10 y les llures esterlines a 28 44.

TRANSACCIONS

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'73	00'00
Londres xec	28 53	00'00	28 53
París xec	13'10	00'00	13'10
Madrid y plasses banc bles a 8 d. v	0'00	0'30	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 %, fi mes	82'35	82'40	82'425
Deute Inter. comp. S. A 4 %	84'25	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 %	84'25	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	84'20	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	82'75	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 %	82'35	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A.	100'55	000'00	000'00
» » c. S. B.	100'35	000'00	000'00
» » c. S. C.	100'35	000'00	000'00
» » c. S. D.	100'45	000'00	000'00
» » c. S. E.	100'25	000'00	000'00
Empréstit municipal 4 1|2 %	100'00	00'00	00'00
Empréstit munic. 1er. maig 1903 y maig 1904 4 1|2	100'00	99'75	100'00
Empréstit munic. 1er. janer y 1er. juliol 1906—Series A, B y C	99'50	99'35	99'65
Empréstit munic. Tarrasa	00'00	96'00	96'50
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	100'50	105'50	105'75
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	105'65	105'35	105'65
F. C. Huesca a Francia y alas tres línies (4 %)	94'75	94'75	95'00
F. C. Tarragona Barcelona y Francia (2 1|4 %)	57'15	57'00	57'25
F. C. M. S. A., S. B. (4 1|2 %)	100'75	100'65	100'85
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	96'25	96'00	96'25
F. C. M. a B. Reus á Rod	55'00	54'75	55'00
F. C. Alm. a Val. y T. ca. dh.	76'85	76'75	77'00
F. á Z. y Orense a Vigo	00'00	51'50	52'00
Prioridad serie H	78'00	78'00	78'50
F. C. M. a C. y O. d'Espanya.	000'00	104'00	104'50
S. gl. d'Espanya núm. 1 al 108,000	000'00	100'00	100'50
C. A. «El Tibidabo»	000'00	100'50	101'00
Accions fi de mes			
Banc Hispá Colonial	171'80	000'00	000'00
Societat Catalana G. de C.	45'00	00'00	00'00
F. C. Medina á Z. O. V.	23'70	23'70	23'80
F. C. N. d'Espanya	65'90	66'00	66'10
» Madrid, Saragossa y Alacant	90'20	90'30	90'40
Accions comptat			
Banc Hispá Colonial	000'00	000'00	000'00
cantitats petites	172'65	000'00	000'00

BORSÍ DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Milg, 20.

	Obre	Tanca
Interior	82'40	82'40
Alacants	90'35	90'25
Nords	66'10	66'15

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Milg, 20

A fonso	12'50	per 100
Isabel	15'50	» »
Unses	12'50	» »
Or de 4 duros	12'00	» »
Or de 2 y 1 duro	10'50	» »
Dollars	15'50	» »
Francs	12'60	» »
Marcs	136'75	» »
Lliures esterlines	28'10	ptes. una

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor reial de comerç A. Compte Navarro, Lauria 72.

	Anterior	Avui
Interior fi próxim	00'00	82'40
Francs	00'00	12'75

BORSA DE PARIS

Informació del Corredor reial de comerç A Compte Navarro, Lauria, 72.

VALORS ESPANYOLS	Anterior	Avui
Exterior 4 per 100	00'00	92'75
Alacants	000'00	382 00
Nords	000'00	282'00
VALORS ESTRANGERS		
Riu Tinto	0000'00	1682'00

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,

Liverpool 3 desembre

	Anterior Tancà	Obre	Avui 12'15	Tanca
Disponible	6'19	0'00	6'23	0'00
Desembre-Janer	5'83	5'85	5'84	5'89
Janer-Febrer	5'86	5'88	5'87	5'92
Mars-Abril	5'88	5'90	5'88	5'93
Maig-Juny	5'89	5'91	0'00	5'94
Juliol-Agost	5'87	5 89	0'00	5'92

Vendes.—10,000 bales contra 10,000 al any passat.

Alexandria 3 desembre

	Anterior Obri	Avui Obra
Janer	19'19|32	19'18|32
Mars	20'7|16	20'1|4

Quiet.

Nova York 3 desembre

	Anterior Tancà	Obre	Avui 2-m Tel.
Dis.	11'80	00'00	00'00
Des.	11'26	11'23	00'00
Jan.	10 88	10'80	10'92
Mar	10'95	10'87	10'98
Mai.	11'04	10'94	11'06
Jul.	10'99	00'00	00'00
Ag.	10'91	00'00	00'00

Sostingut.

Nova Orleans 3 desembre

	Anterior Tancà	Avui Obre
Disponib.	11'37	00'00
Desembr.	11'00	00'00
Janer	11'06	10'95
Mars	11'10	11'00
Maig	11'18	00'00
Juliol	11'28	00'00
Agost	00'00	00'00

Sostingut.

Arribades als ports dels Estats Units.—124,000 bales contra 142,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E Gassert, Princesa, 54

El Havre 3 desembre

Café (good average)

	Obre	Tanca
Desembre	40'75	40'75
Mars (1908)	40'25	40'25
Maig	40'25	40'25
Juliol	40'50	40'50

Compradors.

Nova-York 3 desembre

Café (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Desembre	0'00	5'75
Mars (1908)	0'00	5'85
Maig	0'00	6'00
Juliol	0'00	6'00

Sostingut.

Hamburg 3 desembre

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Desembre	19'05	00'00
Janer-Mars (1908)	19'45	00'00
Maig	19'90	00'00
Agost	20'20	00'00
Novembre	20'50	00'00

Sostingut.

París 3 desembre

Sucre (núm. 3)

	Obre	Tanca
Desembre	28'37	28 37
4 Janer	29'00	28'87
4 Mars	29'50	29'37
4 Octubre	28'75	28'37

Calma.

Londres 3 desembre

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Desem.	9|5 1|4	9|6 0|0
Maig	9|10 1|2	9|11 1|2

Sostingut.

Coure, Londres. Tanca: 62 0|0

Sostingut.

MERCAT DE GRANS

Preus per 100 kilos sense drets de consums

ARRÒS: Valencia bomba, 45 a 53; Amonquell, 36 a 42'00 pessetes.

BESSES: Benicarló, 18'92; Navarra, 20'35; Calaf, 20'71; Comarca, 18'57; Sevilla, 19'00 pessetes.

BLATS: Candeal: Castella, 32'27 a 32'72; Aragó Muntanya, 31'81 a 32'27; Aragó Horta, 30'45; «Blanquillo» Andalusia, 00'00 a 00'00; Danubi, 28'60 a 00'00; Plata, 00 a 00; Azimo, 00'00 a 00'00 pessetes.

CIVADA: Comarca, 00 a 00; Extremadura, 21'75 a 22'00 pessetes. Cartagena roja, 18'50 a 19'00 pessetes.

DESPULLES: Segó, 3'03 a 3'21; Segonet, 3'92 a 4'10; Prims, 4'10 a 4'46 pessetes els 100 litros.

ESCAIOLA: 28'00 pessetes.

FABES: 27'00 a 00'00 pessetes.

FABONS: 25'50 a 00'00 pessetes.

FASOLETS: Castella, 46'00; Extranger, 00; Comarca, 00 a 00.

GARROFES: Vinaroz, 18 45; Rojas, 16'96; Ibiza, 16'66; Mallorca, 15'77; Chipre, 17'85; Portugal, 00'00.

GUIXES: Pais, 00'00; Extranger, 40'00.

LLEVOR DE CÀNEM: Extranger, 35'00 a 00'00.

MILL: Extranger, 17'14.

MONGETES: Valencia, 35 a 36; Cocorroses, 30'00 a 32'00; Coco blanc, 37'00 a 41'00; Bratia, 32'00 a 34'00; Perles, 36'00 a 37'00; Castella, 60'00 a 00'00.

MORESC: Plata, 20'25 a 20'50; Danubi, 20'00 a 00'00; Cinquantini, 22'50 a 23'00.

ORDI: Aragó, 00'00; Urgel, 20'50; Comarca, 20'59; Extremadura.

CIGRONS: Andalusia, 46 a 00; Morenos, 51 a 52 Castella, 65 a 158; Smyrna, 43'00 a 44'00.

FARINES CILINDRADES

Extra blanca, núm. 1, 36'65 a 37'50; Segones, 17'50 a 18'50; Tercer s, 15'85 a 16; Quartas, 14'50 a 15'00; Extra forsa núm. 1, 41'00 a 42'50; Segones, 17 a 18; Terceres, 14'00 a 14'50; Quartes, 14'25 a 14'50; Superfina blanca, núm. 2, 35'00 a 36'60; Superfina forsa núm, 2, 39'00 a 39'60.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa Marislang y Companyía

(Carga de 115 kilos, sense Consums)

Empordà, de 00 a 00; Andalusia, de 29 a 00; Aragó, de 35 a 00; Mallorca, de 30 ½ a 00; Urgell, de 33 a 00; Tortosa, de 33 a 00 duros.

ESPECIALITAT DE LA CASA:

Canitis d'un quartó ab consums

Etiqueta blava, a 6'00; idem rosa, a 6'50; idem or-vert, a 7'50 pessetes.

Existencies al Moll y Estacions anteriorment, 150 cargues.

Arribades al Moll y Estacions avui, 115 cargues.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C.ª, Plassa Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 2 desembre

		Llin.	Shel.	Pen.
COURE	Standard	60	12	6
»	Id. 3 mesos	61	10	0
»	Best Selected	67	00	0
ESTANY	G. M.	132	5	0
»	Id. 3 mesos	133	0	0
»	Inglés	136	0	0
PLOM	Espanyol	15	15	0
FERRO	Escocés		60	0
»	Middlesbro		49	9
»	Hem titas		67	9
ACCIONS	Riu Tinto	65	12	6
»	Tharsis	6	5	0
EXTERIOR	Esp nyol	91	3	4
PLATA		26	11	16
CAMBIA 3 M/F		00	0	0
REGUL D'ANTIMONI		34	0	0

Mercats de Catalunya

TARRAGONA

22 novembre

Blat, de 13'00 a 15'25 quartera; ordi, de 6 a 6'50; civada, de 6 a 6'25; blat de moro groc, de 9'50 a 10; mongetes del país, de 24'00 a 28'00; idem extrangeres, de 00'00 a 00'00; llom caretes, de 00'00 a 00'00; faves, de 9'50 a 00'00; favons Sevilla, de 10'00 a 00'00; idem país, de 9'00 a 0'00; vesses, de 13'00 a 15'00; cigrons andalusos, de 27'00 a 00'00; mill, de 00'00 a 00'00; panís, de 00'00 a 00'00; llevor de cànem, de 00'00 a 00'00; patates tendres, de 1'25 a 1'35 arroba; alls, de 0'50 a 2'00 forc; ceves de 3'00 a 0'00 arroba; arròs Amonquill, de 38'50 a 41'00 els 100 kilograms; llom Bombets, de 42'00 a 59'00; garrofes, de 8'00 a 0'00 quintar; avellanes varies, de 40'00 a 42'00 els 58'400 kilograms; ametlles comunes, de 16'00 a 21'00 quartera; idem molles, de 45'00 a 46'00 els 50'500 kilograms; gallines, de 0'00 a 0'00 una; poll stres, de 0'00 a 0'00 parell; conilla, de 0'00 a 0'00; anecs, de 00'00 a 00'00; ous, de 1'70 a 8'00 dotzena; olis fins del camp, de 6'75 a 00'00 els 4 litres; llet condensada marca Cham, de 41'50 a 00'00 caixa; idem Perfecció, de 00'00 a 00'00; vins, de 1'00 a 1'25 grau; alcoholis de 95\|96 graus, de 78'00 a 00'00 hectòlitres.

Fruites.—Raims moscatell, a 0'00 arroba; prunes, a 0'00 idem.

Pesca salada.—Bacallà Noruega, de 48'00 a 00'00 quintar; idem Islandia, de 47'00 a 00'00; idem birrejat, de 47'00 a 00'00; Viver y Carriños, a 00'00 tamany gran, miler; Ares, a 25'00 id. id.; Espasante, a 00'00 id. id.; Espasante, a 00'00 tamany mitjà, miler.

CERVERA

1 desembre

En el mercat celebrat avui regiren els següents preus:

Blat forsa, de pessetes 16 a 16 1|2 quartera; idem blanc, de 16 a 16 1|2; civada, de 6a 6 0|0; sègol, de 12 a 12 1|2; besses, de 10 a 11 1|2; fabes, de 11 a 12 fabons, de 11 a 1|2 12; blat de moro, de 11 a 12; mongetes, de 26 a 30; ametlles, de 15 1|2 a 16.

GIRONA

30 novembre

Blat, de 28'00 a 27'00; ordi, de 19 a 20; civada, de 15 a 16; blat de moro, de 21 a 19; mongetes, de 37 a 36; faves, de 25 a 26; cigrons, de 50 a 56; arrós de 57 a 45; garrofes de 18 a 18'75, els 100 kilograms; palla, a 7 el quintó; patates, de 8'75 a 7'00; vi, de 24 a 28 l'hectolitre; oli d'oliva, de 110 a 143.

Moviment del port

3 desembre

NAUS ARRIBADES

De Buenos Aires y escales, en 21 dies, vapor italià «Umbria», de 3,092 tonelades, capità Barabino, ab càrrega y 579 passatgers de trànsit, més 36 pera aquest port.

De Roses, en 11 hores, vapor «Ampurdanés», de 109 tonelades, capità Gelpí, ab 110 barrils anxoves, 300 bales suro, 100 bultes mobles, 140 id. envasos y altres efectes a la orde.

De Palma, en 11 hores, vapor correu «Miramar», de 950 tonelades, capità Pujol, ab 919 bultes calsat, mantes, telxits, tomàtecs, aus y altres a la orde y 46 passatgers.

De Mahó y escales, en 23 hores, vapor correu «Illa de Menorca», de 537 tonelades, capità Ginart, ab 264 bultes telxits, calsat, civada, blat, aus, embutits, 398 porcs y altres efectes a la orde y 55 passatgers.

D'Alcudia, en 2 dies, pailebot «Dolores», de 41 tonelades, capità Covas, ab efectes.

De Grangemouth, en 12 dies, vapor anglès «Vala», de 609 tonelades, capità Galloway, ab 1,200 tonelades de carbó a la orde.

De Gènova, en 2 dies, vapor «Lusitania», de 758 tonelades, capità Garibaldi, ab càrrega general.

De Gènova y Marsella, en 2 dies, vapor italià «Venezuela», de 2,094 tonelades, capità Ferraro, ab càrrega y 194 passatgers de trànsit y 5 pera aquest port.

De Sevilla y escales, en 8 dies, vapor «Nuevo Valencia», de 737 tonelades, capità Ruiz, ab 515 bultes ordi, moresc, civada, alcool, vi, turrons, comptadors y altres efectes a la orde y 11 passatgers.

De Bilbao, en 27 dies, goleta «Juan María», de 74 tonelades, capità Suárez, ab vidre pla.

De Marsella, en 20 hores, vapor «Cabo Creux», de 993 tonelades, capità Goltia, ab 1,230 sacs farina de llinosa a M. Carbonell y Subirá, 1,230 id. id., 270 bales de cotó, 1,480 caixes ous, 100 id. llet, 150 sacs llevor de cànem y altres efectes a diferents senyors y a la orde y 7 passatgers.

NAUS DESPATXADES

Pera Gènova, vapor italià «Umbria», capità Barabino, ab efectes; pera Golón, vapor italià «Venezuela», capità Ferraro, ab id.; pera Buenos Aires, vapor correu «León XIII», capità Deschamps, ab efectes; pera Gibraltar, vapor italià «Lusitania», capità Garibaldi, ab id.; pera Londres, vapor anglès «Sea Belle», capità Freemon, ab id.; pera Almeria, vapor «Colón», capità Garcias, ab id.; pera Marsella, vapor «Cabo Espartel», capità Gongoltia, ab id.; pera Málaga, bergantí goleta «Emilio», capità González, ab id.; pera Vinaròs, vapor «Vicente Salinas», capità Castellà, ab id.; pera Mahó, vapor correu «Isla de Menorca, capità Ginart, ab efectes; pera Sfax, vapor alemany «Hedurg», capità Pesmen, ab lastre; pera Bona, bergantí goleta italià «Cornelio», capità Tomel, ab id.; pera Terranova, corbeta italiana «Espagna», capità Chechi, ab id.

NAUS SORTIDES

Vapor norueg «Spiral», cap a Valencia; vapor angl